

energiavirasto
energimyndigheten

Jakeluvelvoiteohje

Ohje uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ilmoittamisesta Energiavirastolle

2477/702/2021
23.3.2026

Versiohistoria

Version numero	Pvm	Keskeisimmät muutokset
1	22.12.2021	Ensimmäinen versio.
2	13.1.2023	Päivitetty vastaamaan jakeluvelvoitelain muutoksia (657/2022 ja 1134/2022), lisätty uusi biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen linjaus kappaleeseen 3.5 ja päivitetty kappale 2.2.
3	31.1.2024	Päivitetty vastaamaan jakeluvelvoitelain muutosta (1279/2023), päivitetty kappaletta 2.2. ja lisätty uusi kappale 2.12 Ahvenanmaan jakeluvelvoitteeseen liittyen.
4	22.1.2025	Päivitetty vastaamaan jakeluvelvoitelain muutosta (841/2024).
5	4.6.2025	Tarkennettu ohjeistusta liikennesähkön ja välituotevedyn osalta.
6	26.1.2026	Päivitetty raportoinnin ohjeistusta liikennesähkön, RFNBO-polttoaineiden ja välituotevedyn osalta. Päivitetty lisäksi vastaamaan kestävyyslain muutosta (500/2025) ja jakeluvelvoitelain muutoksia (501/2025 ja 928/2025). Lisätty ennakotietopäätöksiä koskeva kappale 8.
7	23.3.2026	Päivitetty liikennesähkön tikettikauppaan liittyvän liikennesähkön määrän huomioimisen osalta (kappaleet 2.1 ja 4.3.7). Päivitetty ohjetta joustomekanismista mm. hillintätoimien ajallisen hyödyntämisen, päästökertoimen ja vapautumisriskireservin osalta.

Sisällysluettelo

Lyhenteet ja määritelmät	1
1 Johdanto	1
1.1 Jakeluvelvoitteen lainsäädäntö	1
1.1.1 Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä.....	1
1.1.2 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä.....	1
1.2 Jakeluvelvoiteohje	2
1.3 Toiminnanharjoittajat	2
1.3.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvollinen	2
1.3.2 Biopolttoöljyn jakeluvelvollinen	3
1.4 Raportoinnin yhdistäminen.....	3
2 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoite.....	4
2.1 Yleistä jakeluvelvoitteesta	4
2.2 Uusiutuva liikennesähkö	6
2.2.1 Määritelmät	6
2.2.2 Uusiutuvan liikennesähkön määrä.....	7
2.3 Jakeluvelvoitteen joustomekanismi	7
2.3.1 Säädöstausta jakeluvelvoitteen joustomekanismille	8
2.3.2 Jakeluvelvoitteen joustomekanismi ja sitä koskevat vaatimukset	8
2.3.3 Hyväksyttävät joustomekanismitoimet	9
2.3.4 Joustomekanismin hyväksymishakemus	10
2.3.5 Perusuraskenaario	13
2.3.6 Lisäisyys.....	14
2.3.7 Hyväksymishakemuksen todentaminen	14
2.3.8 Päästövähennystoimen validointi ennen hakemuksen laatimista	15
2.3.9 Toimet, jotka kohdistuvat useaan sijaintiin	15
2.3.10 Joustomekanismin päästövähennystoimen hyväksyminen ja todentaminen	16
2.3.11 Vapautumisriskireservi	16
2.3.12 Vapautumisriskireservin käyttö ja ilmoitusvelvollisuus vapautumistapahtumista ..	17
2.4 Jakeluvelvoitelain mukaisten tietojen julkaiseminen vuosittain.....	17
2.5 Jakeluvelvoitteen lisävelvoite.....	18
2.5.1 Väliuotevety.....	19
2.6 Jakeluvelvoitteen vähimmäisosuusvelvoite	20
2.7 Jakeluvelvoitelain liite.....	21
2.8 Jakeluvelvoitelain liitteen tarkennukset.....	22
2.9 Tarkennuksia velvoitteiden muodostumiseen ja niiden täyttöön	23
2.10 Polttoaineiden energiasisältö	24

2.11 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen.....	25
2.12 Uusiutuvien polttoainepitoisuuksien varmistaminen	26
2.13 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine.....	26
2.14 Ahvenanmaan jakeluvelvoite	26
2.15 Vapaaehtoinen jakeluvelvoite	27
2.15.1 Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen	27
2.15.2 Vahvistuspäätös ja sen peruutus.....	28
2.16 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen linjauksia	28
2.17 Sopimukset	38
2.17.1 Jakelijoiden väliset sopimukset	38
2.17.2 Sopimukset liikennesähkön toimittajan kanssa	38
2.17.3 Sopimukset välituotevetyä käyttävien jalostamoiden kanssa	38
3 Biopolttoöljyn jakeluvelvoite	40
3.1 Yleistä biopolttoöljyn jakeluvelvoitteesta	40
3.2 Polttoaineiden energiasisältö	41
3.3 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen	41
3.4 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine	42
3.5 Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen linjauksia	42
3.6 Jakelijoiden väliset sopimukset	43
4 Jakeluvelvoiteilmoitusten laatiminen	44
4.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoitus.....	44
4.2 Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitus.....	46
4.3 Tietotaulukon täyttöohje.....	47
4.3.1 Yleistä taulukon täyttämisestä.....	48
4.3.2 Polttoaineet	48
4.3.3 Fossiilisten polttoaineiden raportointi	49
4.3.4 Uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden raportointi	50
4.3.5 Uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden kestävyysraportointi	52
4.3.6 Välituotevedyn raportointi.....	52
4.3.7 Liikennesähkön raportointi	53
4.3.8 Joustomekanismin raportointi.....	53
5 Jakeluvelvoiteilmoituksen käsittely Energiavirastossa	54
5.1 Ilmoituksen käsittely ja kieli	54
5.2 Ilmoituksen julkisuusasiat	54
6 Jakelijan velvollisuudet	55
6.1 Ilmoittamisvelvollisuus	55
6.2 Kirjanpitovelvollisuus.....	56

6.3 Seuraamusmaksu	56
6.4 Virhemaksu	58
7 Tietojen oikeellisuuden valvonta	59
7.1 Energiaviraston tiedonsaantioikeus	59
7.2 Energiaviraston tiedonluovutusoikeus	59
7.3 Energiaviraston tarkastusoikeus	59
8 Ennakkotietopäätökset	60

Lyhenteet ja määritelmät

Tässä osiossa on annettu selityksiä tähän ohjeeseen liittyvistä lyhenteistä ja määritelmistä. Tämän osion tarkoitus on parantaa ohjeen luettavuutta. Annetut selitykset pohjautuvat jakeluvelvoitelainsäädäntöön. Epäselvissä tilanteissa tai ongelmatilanteissa lyhenteen tai määritelmän selitys on syytä tarkistaa lainsäädännöstä.

Alatavoitteet	= Lisävelvoite (sis. vähimmäisosuusvelvoite) sekä ravinto- ja rehukasvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (crop cap)
Alempi lämpöarvo	= LHV eli polttoaineen energiasisältö, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 Celsiusasteen lämpötilassa, ilmaistuna yksikössä MJ/l nesteille tai MJ/kg kaasuille
Biokaasu	= Biomassasta tuotettuja kaasumaisia polttoaineita
Biomassa	= Maataloudesta tai metsätaloudesta, niihin liittyviltä tuotannonaloilta taikka kalastuksesta tai vesiviljelystä peräisin olevien biologista alkuperää olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoava osa
Bioneste	= Biomassasta muuhun energiakäyttöön kuin liikennettä varten tuotettua nestemäistä polttoainetta
Biopolttoaine	= Biomassasta tuotettua nestemäistä liikenteessä käytettävää polttoainetta
Biopolttoöljy	= Lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmootorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuva polttoaine, joka on valmistettu biomassasta
Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaki	= Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä (418/2019)
Crop cap	= Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen tapauksessa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (%-yksikkö) määrä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen tapauksessa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoöljyjen enimmäisosuuden (%-yksikkö) määrä biopolttoöljyn jakeluvelvoitteesta. Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuus on jakeluvelvoitteen osajoukko.
Dieselöljy	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen

2710 kuuluvat dieselöljyt, jotka on tarkoitettu dieselmoottorilla varustettujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi

Energiasisältö

= Polttoaineen alempi lämpöarvo, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsiusasteen lämpötilassa

ILUC

= Indirect Land Use Change eli biopolttoaineiden aiheuttama epäsuora maankäytön muutos

Jakelija

= Jakeluvelvoitelain tapauksessa nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden jakelija ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain tapauksessa kevyen polttoöljyn jakelija, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen

Jakeluinfra-asetus

= Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1804

Jakeluvelvoite

= Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen tapauksessa uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön osuus (%) jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön kokonaismäärästä. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen tapauksessa biopolttoöljyn energiasisällön osuus (%) jakelijan kulutukseen toimittaman kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä.

Jakeluvelvoitelaki

= Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007)

Joustomekanismi

= Jakelija voi täyttää jakeluvelvoitettaan rahoittamalla muita päästövähennystoimia

Jäte

= Jätelain (646/2011) 5 §:ssä tarkoitettua jätettä lukuun ottamatta ainetta, jota on tarkoituksellisesti muunnettu, jotta se luettaisiin jätteeksi

Kaasumaisten polttoaineiden jakelija

= Kaasumaisten liikennepolttoaineiden jakelija, joka toimittaa kulutukseen yhden tai useamman kaasun tankkauspisteen kautta kaasumaisia liikennepolttoaineita joko paineistetussa tai nesteytetyssä muodossa

Kestävyyslaki	= Laki eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä (393/2013)
Kevyt polttoöljy	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 16 kohdassa tarkoitettua kevyttä polttoöljyä ja mainitun lain 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettua rikitöntä kevyttä polttoöljyä
Kulutukseen luovuttaminen	= Kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan tässä ohjeessa valmisteveron alaisten tuotteiden poistamista, sääntöjenvastainen poistaminen mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä
Kulutukseen toimittaminen	= Jakeluvelvoitelain tapauksessa nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista ja kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspisteen kautta ja liikennesähkön kulutukseen toimittamista yhden tai useamman yleisesti saatavilla olevan latauspisteen kautta. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain tapauksessa valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista, ei kuitenkaan siltä osin kuin mainitun lain 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn.
LHV	= Lower heating value eli polttoaineen alempi lämpöarvo
Liikennesähkö	= Liikenteeseen jaeltu sähkö riippumatta siitä, onko sähkö tuotettu fossiilisista vai uusiutuvista lähteistä
Liikennesähkön toimittaja	= Taho, joka vastaa latauspisteen hallinnoinnista ja toiminnasta ja joka tarjoaa latauspalvelua loppukäyttäjille, myös liikkumispalvelun tarjoajan nimissä ja puolesta.
Lisävelvoite	= Osuus (%-yksikkö), joka on täytettävä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta jakeluvelvoitelain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla tai biokaasulla, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla. Lisävelvoite on jakeluvelvoitteen osajoukko.

Maakaasu	= Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996) tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluva kaasumainen ja tullitariffin nimikkeeseen 2711 11 00 kuuluva nesteytetty maakaasu
Moottoribensiini	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvat haihtuvat kivennäisöljyt, jotka on tarkoitettu ottomoottorilla varustettujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi
Muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet	= Nestemäiset ja kaasumaiset polttoaineet, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin biomassasta (RFNBO-polttoaineet)
Nestemäisten polttoaineiden jakelija	= Nestemäisten liikennepolttoaineiden jakelija, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen
Paljon tärkkelystä sisältävät viljelykasvit	= Lähinnä viljakasvit, riippumatta siitä, käytetäänkö vain jyvät vai koko kasvi kuten rehumaissi, mukulakasveja ja juurikasveja, kuten peruna, maartisokka, bataatti, maniokki ja jamssi, ja varsimukulakasveja, kuten taaro ja kaakaotaaro
Polttoaineluokka	= Luokittelu, jonka mukaisesti polttoaineet raportoidaan. Nestemäisten polttoaineiden osalta polttoaineluokat vastaavat nestemäisten polttoaineiden valmisteverotuksen verotaulukon mukaisia tuoteryhmiä.
Päätavoitteet	= Uusiutuvien polttoaineiden tapauksessa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaikeus ja biopolttoöljyn jakeluvaikeus tapauksessa biopolttoöljyn jakeluvaikeus.
Ravinto- ja rehukasvit	= Paljon tärkkelystä sisältävät viljelykasvit sekä sellaiset sokeri- tai öljykasvit, joita tuotetaan maatalousmaalla pääviljelykasvina, ei kuitenkaan tähteitä, jätteitä, lignoselluloosaa eikä sellaista väliaikaista kasvustoa, jonka käyttö ei lisää viljelymaan tarvetta
RED (II)-direktiivi	= Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001 uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä
RED III-direktiivi	= Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2413 direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen

(EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta (RED II-direktiivin muutosdirektiivi)

Ristiintäyttö

- = Jakeluvelvoitelain näkökulmasta jakeluvelvoitteen ylimenevä osuus, jonka uusiutuvien polttoaineiden jakelija ottaa huomioon biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain näkökulmasta ylimenevä biopolttoöljyn energiasisällön osuus, jonka biopolttoöljyn jakelija ottaa huomioon samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta.

Sopimusasetus

- = Tasavallan presidentin asetus eräiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta koskevien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla (86/2023)

Tähde

- = Aine, joka syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa tai on sellaisen tuotantoprosessin lopputuote, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen valmistaminen, ja jonka tuottamiseksi tuotantoprosessia ei ole tarkoituksellisesti muutettu

Uusiutuva liikennesähkö

- = Liikenteeseen jaeltu uusiutuva sähkö

Uusiutuvat polttoaineet

- = Biopolttoaineet, biokaasu ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet

Vähimmäisosuusvelvoite

- = Osuus (%-yksikkö), joka oli vuoteen 2025 asti vähintään täytettävä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta jakeluvelvoitelain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla ja biokaasulla. Vuodesta 2028 alkaen vähimmäisosuusvelvoite on täytettävä muuta kuin biologista alkuperää olevilla

uusiutuvilla polttoaineilla. Vähimmäisosuusvelvoite on lisävelvoitteen osajoukko.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmä

= Väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jossa ollessaan ja liikkueensa valmisteveron alaiset tuotteet ovat väliaikaisesti verottomia. Järjestelmää voidaan soveltaa valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai kolmannen maan tai alueen kautta

Välituotevety

= Muuta kuin biologista alkuperää oleva uusiutuva polttoaine, jota käytetään välituotteena Suomessa sijaitsevalla jalostamalla perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden tuotantoon

Yleisesti saatavilla oleva latauspiste

= Sähkön siirtämiseksi sähköajoneuvoon tarkoitettu kiinteä tai liikkuva, verkossa tai sen ulkopuolella oleva rajapinta, jossa voi olla yksi tai useampi liitin eri liitintyyppinä varten, mutta jolla voidaan ladata vain yksi sähköajoneuvo kerrallaan, lukuun ottamatta antoteholtaan enintään 3,7 kW:n laitteita, joiden ensisijainen tarkoitus ei ole sähköajoneuvojen lataaminen ja joka sijaitsee suurelle yleisölle avoimessa paikassa tai tilassa, riippumatta siitä, sijaitseeko vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri julkisessa vai yksityisessä kiinteistössä ja sovelletaanko paikkaan tai tilaan pääsyä koskevia rajoituksia tai ehtoja, sekä riippumatta sovellettavista vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöehdoista ja jonka mittauslaitte täyttää mittauslaitelaissa (707/2011) säädetyt vaatimukset

Ylitäyttö

= Jakeluvelvoitelain näkökulmasta jakeluvelvoitteen ylimenevä osuus, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Kalenterivuosina 2022 ja 2023 jakelija sai ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain näkökulmasta biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ylittävä biopolttoöljyn energiasisällön osuus, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa ja jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui.

1 Johdanto

1.1 Jakeluvelvoitteen lainsäädäntö

1.1.1 Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä

Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007, jäljempänä "jakeluvelvoitelaki") tuli voimaan vuoden 2008 alusta. Lain tarkoituksena on uusiutuvan energian direktiivin (EU) 2018/2001 (RED-direktiivi) mukaisesti edistää uusiutuvien polttoaineiden sekä uusiutuvan liikennesähkön käyttöä moottoribensiinin, dieselöljyn ja maakaasun korvaamiseksi liikenteessä. Tämä on toteutettu säätämällä kansallisesti liikennepolttoaineen jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus uusiutuvia polttoaineita – tätä kutsutaan jakeluvelvoitteeksi. Jakeluvelvoitteen laskennassa voidaan huomioida myös vaihtoehtoiset päästövähennystoimet ja Suomessa sijaitsevien polttoainejalostamoiden välituotevety.

Viimeisimmässä RED-direktiivin muutoksessa (EU) 2023/2413 (RED III-direktiivi) asetettiin EU:n uusiutuvan energian yleisvelvoitteeksi 42,5 prosenttia vuonna 2030. Lisäksi liikenteen energiaperusteinen velvoite nostettiin 14 prosentista 29 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. RED-direktiivissä säädetään lisäksi liikenteen biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyyskriteereistä. Jotta uusiutuvat polttoaineet voidaan ottaa lukuun direktiivissä asetetuissa kansallisissa tavoitteissa sekä uusiutuvan energian kansallisissa velvoite- ja tukijärjestelmissä, niiden tulee täyttää direktiivissä säädetyt kestävyyskriteerit. Kestävyyskriteereistä on säädetty kansallisesti eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä annetussa laissa (393/2013).

Jakeluvelvoitelain täytäntöönpanosta, velvoitteen täyttämisen valvonnasta ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta vastaa Energiavirasto. Valvonta perustuu jakelijoiden vuosittain Energiavirastolle tekemään ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön sekä edellisen kalenterivuoden aikana jalostamalla käytetyn välituotevedyn määrät tuotteittain. Ilmoitus on annettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Energiavirasto valvoo jakelijoiden ilmoitusten toimittamista ja tarkastaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä määrää tarvittaessa seuraamus- ja virhemaksuista.

1.1.2025 voimaan tulleella jakeluvelvoitelain uudistuksella (841/2024) jakeluvelvoitetasoja laskettiin verrattuna aiempaan lainsäädäntöön vuosille 2025–2027 (lisävelvoitetasojen lasku 2026 ja 2027). Lisäksi uudistuksessa asetettiin RFNBO-polttoaineille vähimmäisosuusvelvoite vuodesta 2028 alkaen ja samalla poistettiin jakeluvelvoitelain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotettujen tai valmistettujen biopolttoaineiden ja biokaasun vähimmäisosuusvelvoite. Jakeluvelvoitetta voi jatkossa täyttää myös uusiutuvalla liikennesähköllä sekä nk. joustomekanismilla. Myös seuraamusmaksutasoja alennettiin.

Jakeluvelvoitelain viimeisin päivitys (928/2025) tuli voimaan 27.10.2025. Kyseisessä päivityksessä jakeluvelvoitelain liitteen A ja B osaan lisättiin uusia raaka-aineita, millä pantiin kansallisesti täytäntöön delegoidun direktiivin (EU) 2024/1405 säännökset.

1.1.2 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä

Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä (418/2019, jäljempänä "biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaki") tuli voimaan 1.4.2019. Lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Tämä

on toteutettu säätämällä kevyen polttoöljyn jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus biopolttoöljyä – tätä kutsutaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeksi.

Viimeisimmällä biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain muutoksella (605/2021) pantiin täytäntöön RED II-direktiivi liikenteen uusiutuvan energian edistämistä koskevan sääntelyn osalta. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelakiin lisättiin RED II-direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen biopönteiden osuusrajoitukset.

Lain täytäntöönpanosta, velvoitteen täyttämisen valvonnasta ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta vastaa Energiavirasto. Valvonta perustuu jakelijoiden vuosittain Energiavirastolle tekemään ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyjen energiasisältöjen määrät tuotteittain. Ilmoitus on annettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Energiavirasto valvoo jakelijoiden ilmoitusten toimittamista ja tarkastaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä määrää tarvittaessa seuraamus- ja virhemaksuista.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain viranomaistehtävät siirtyivät biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain muutoksen (803/2020) nojalla Verohallinnolta Energiavirastolle vuoden 2021 alusta alkaen. Energiavirasto voi antaa salassapitosäätöjen estämättä tehtävää hoidettaessa saatuja tietoja Verohallinnolle verotuksen toimittamista varten.

1.2 Jakeluvelvoiteohje

Tässä Energiaviraston jakeluvelvoiteohjeessa käsitellään jakeluvelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa jakelijoille säädettyjä velvoitteita.

Kestävyyden osoittamista käsitellään tarkemmin Energiaviraston toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa. RFNBO-polttoaineiden kestävyyskriteerejä ja kestävyden osoittamista erityisesti kansallisen kestävyysjärjestelmän näkökulmasta käsitellään tarkemmin Energiaviraston toiminnanharjoittajan RFNBO-ohjeessa.

Lisätietoja asiasta löytyy Energiaviraston verkkosivuilta. Kysymyksiä asiasta voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

1.3 Toiminnanharjoittajat

1.3.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvollinen

Jakeluvelvoitelaisissa liikennepolttoaineiden jakelijoille asetetaan velvoite toimittaa kulutukseen uusiutuvia polttoaineita. Vuonna 2025 jakeluvelvoite on 16,5 % ja vuonna 2026 19,5 %. Jakelijoiden tulee täyttää lisäksi jakeluvelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden lisävelvoite. Lisävelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluvelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet. Vuonna 2025 lisävelvoite on 3,0 prosenttiyksikköä jakeluvelvoitteesta ja vuonna 2026 4,0 prosenttiyksikköä jakeluvelvoitteesta. Lisäksi jakelijoiden tulee täyttää tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden vähimmäisosuusvelvoite vuodesta 2028 alkaen. Vähimmäisosuusvelvoite tulee täyttää muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla. Vuosina 2028 ja 2029 vähimmäisosuusvelvoite on 1,5 prosenttiyksikköä lisävelvoitteesta ja vuonna 2030 ja sen jälkeen 4,0 prosenttiyksikköä lisävelvoitteesta.

Jakeluvelvoite koskee nestemäisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista

alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on yli miljoona litraa. Velvoite koskee myös kaasumaisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on yli 9 gigawattituntia. Jakeluvelvoitelaisissa edellytetään, että uusiutuvien polttoaineiden, joilla jakelija täyttää jakeluvelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä koskevan lain (393/2013, jäljempänä ”kestävyyslaki”) mukaisesti. Kestävyys osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [2.1](#).

Jakeluvelvoite koskee myös vapaaehtoisesti jakeluvelvoitteen piirissä olevaa nestemäisten polttoaineiden jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia. Jakeluvelvoitelaki edellyttää yhtä lailla myös vapaaehtoisesti jakeluvelvoitteen piirissä olevilta jakelijoilta, että jakeluvelvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden tulee täyttää kestävyyskriteerit. Kestävyys osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [2.1](#).

Vapaaehtoista jakeluvelvoitetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.13](#).

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

1.3.2 Biopolttoöljyn jakeluvelvollinen

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa asetetaan velvoite korvata osa lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytetystä kevyestä polttoöljystä vuodesta 2021 alkaen biopolttoöljyllä. Vuonna 2021 jakeluvelvoite on kolme prosenttia nousten prosenttiyksiköllä joka vuosi kunnes 2028 ja sen jälkeen jakeluvelvoite on 10 prosenttia.

Velvoite koskee jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittama kevyen polttoöljyn määrä on vähintään miljoona litraa. Kulutukseen toimittamisena ei kuitenkaan pidetä sellaista kulutukseen luovuttamista, jossa valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa edellytetään, että biopolttoöljyn, joilla biopolttoöljyn jakelija täyttää biopolttoöljyn jakeluvelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Kestävyys osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [3.1](#).

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

1.4 Raportoinnin yhdistäminen

Jakeluvelvoitelain, biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain ja kestävyyslain mukainen raportointi on yhdistetty samaan tietotaulukkoon. Jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista raportointia on käsitelty tarkemmin tämän ohjeen kappaleissa [4.1](#) ja [4.2](#). Kestävyyslain mukaista raportointia on käsitelty tarkemmin Energiaviraston toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa ja RFNBO-polttoaineiden osalta Energiaviraston toiminnanharjoittajan RFNBO-ohjeessa.

2 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoite

2.1 Yleistä jakeluvelvoitteesta

Jakeluvelvoitelaila säädetään liikennepolttoaineita kulutukseen luovuttavien jakelijoiden velvollisuudesta toimittaa uusiutuvia polttoaineita kulutukseen. Jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaan jakelija, joka toimittaa kulutukseen kalenterivuoden aikana vähintään miljoona litraa moottoribensiiniä, dieselöljyä, maakaasua, biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita, on velvollinen toimittamaan uusiutuvia polttoaineita kulutukseen tietyn osuuden kulutukseen toimittamiensa polttoaineiden energiasisällöstä. Jakeluvelvoitelakia sovelletaan kaikilta osin myös vapaaehtoisesti jakeluvelvoitteen piirissä olevaan jakelijaan. Vapaaehtoista jakeluvelvoitetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.13](#).

Jakeluvelvoitelaisissa edellytetään, että uusiutuvien polttoaineiden, joilla jakelija täyttää jakeluvelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Jakelijalla tulee olla joko Energiaviraston hyväksymä kansallinen kestävyysjärjestelmä tai Euroopan komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä, jolla uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan. Suomen kansallisen kestävyysjärjestelmän tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen järjestelmän nojalla myönnettyjä kestävyystodistuksia voi käyttää osana kestävyysjärjestelmää. Kestävyystodistuksen sisältövaatimukset on kuvattu kestävyysasetuksen (Valtioneuvoston asetus eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä, 6/2021) 4 §:ssä. Jakeluvelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön sekä biopolttoaineiden, biokaasun, uusiutuvan liikennesähkön ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällöt ja muut tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Jakeluvelvoitetta voi täyttää kaasuverkkoon syötetyllä biokaasulla, joka on tuotettu kaasuverkkoon kytketyssä biokaasulaitoksessa. Energiavirasto katsoo, että jakeluvelvoitetta täytettäessä ei ole merkitystä onko fyysisen biokaasun tosiasiallisesti mahdollista kulkea verkkoonsyöttö- ja jakelupisteen välillä. Esimerkiksi alemmpipaineiseen jakeluverkkoon kytketystä biokaasulaitoksesta kaasuverkkoon syötetty biokaasu voidaan katsoa jaelluksi korkeampipaineisen siirtoverkon kautta, vaikka välillä ei olisi paineenkorotusasemaa. Kaasuverkon kautta kulkevan biokaasun kestävyys osoitetaan kestävyystodistuksilla. Mikäli asiassa tulee uutta lainsäädäntöä tai Euroopan komissio tulkitsee asiaa tulevaisuudessa toisin, niin Energiavirasto harkitsee asiaa uudelleen.

Uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön kokonaismäärästä eli jakeluvelvoite on esitetty taulukossa 1.

TAULUKKO 1 UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JAKELUVELVOITE

Vuosi	Jakeluvelvoite, %
2020	20,0
2021	18,0
2022	12,0
2023	13,5
2024	13,5
2025	16,5
2026	19,5
2027	22,5
2028	31,0
2029	32,0
2030 ja sen jälkeen	34,0

Mikäli jakelija ostaa liikennesähkön toimittajan latauspisteiden kautta jaellun uusiutuvan sähkön omaan jakeluvelvoitteeseensa (ks. kappale [2.17.2](#)), ei liikennesähkön toimittajan kulutukseen toimittama liikennesähkön määrä kasvata jakelijan oman jakeluvelvoitteen määrää.

Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuus saa olla enintään yhden prosenttiyksikön suurempi kuin niiden osuus oli kulutukseen toimitetuista liikennepolttoaineista vuonna 2020, kuitenkin enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluvelvoitteesta. Energiavirasto vahvisti 30.6.2021 antamallaan [päätöksellä \(Dnro 2140/750/2021\)](#) ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (nk. crop cap -osuus) määräksi 2,6 prosenttiyksikköä.

Sellaisten ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuutta jakeluvelvoitteesta alennetaan seuraavasti:

1) osuus ei saa ylittää:

a) tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutukseen toimitettujen biopolttoaineiden ja biokaasun energiasisällön kokonaismäärästä 30 päivän kesäkuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

b) 50 prosenttia tällaisten polttoaineiden osuudesta vuonna 2019 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2029 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

2) 1 päivästä tammikuuta 2030 edellä tarkoitettuja biopolttoaineita tai biokaasua ei saa sisältyä jakeluvelvoitteeseen.

Energiaviraston määräyksellä vahvistetaan edellä tarkoitettujen ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuudet. Komissio on määritellyt ainoastaan palmuöljyn korkean ILUC-riskin raaka-aineeksi tällä hetkellä. Suomessa palmuöljystä tuotettujen biopolttoaineiden osuus oli nolla vuonna 2019, joten niitä ei voi hyödyntää jatkossa jakeluvelvoitteen täyttämiseksi. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen biopolttoaine- tai bio-

kaasuerä on sertifioitu sellaisena biopolttoaineena tai biokaasuna, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia. Jakelija voi käyttää komission RED II:n 30 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hyväksymiä vapaaehtoisia järjestelmiä vähäisen ILUC-riskin biopolttoaineiden ja biokaasun sertifiointiin.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen ilmoittamista on käsitelty tarkemmin kappaleessa [4.1.](#)

Jakeluvelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraa jakeluvelvoitelain mukaan seuraamusmaksu, jonka suuruus määräytyy laiminlyönnin suuruuden mukaan¹.

2.2 Uusiutuva liikennesähkö

Jakelija voi täyttää jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua jakeluvelvoitettaan Suomessa sijaitsevien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitetulla uusiutuvalla sähköllä. Uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön lasketaan täyttävän jakeluvelvoitetta kolminkertaisena.

2.2.1 Määritelmät

Jakeluvelvoitelain 2 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan *yleisesti saatavilla olevalla latauspisteellä* tarkoitetaan sähkön siirtämiseksi sähköajoneuvoon tarkoitettua kiinteää tai liikkuvaa, verkossa tai sen ulkopuolella olevaa rajapintaa, jossa voi olla yksi tai useampi liitin eri liitintyyppejä varten, mutta jolla voidaan ladata vain yksi sähköajoneuvo kerrallaan, lukuun ottamatta antoteholtaan enintään 3,7 kW:n laitteita, joiden ensisijainen tarkoitus ei ole sähköajoneuvojen lataaminen ja joka sijaitsee suurelle yleisölle avoimessa paikassa tai tilassa, riippumatta siitä, sijaitseeko vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri julkisessa vai yksityisessä kiinteistössä ja sovelletaanko paikkaan tai tilaan pääsyä koskevia rajoituksia tai ehtoja, sekä riippumatta sovellettavista vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöehdoista ja jonka mittauslaite täyttää mittauslaitelaisissa (707/2011) säädetyt vaatimukset.

Jakeluvelvoitelain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 121/2024) mukaan *liikennesähkö* on liikenteeseen jaeltua sähköä riippumatta siitä, onko sähkö tuotettu fossiilisista vai uusiutuvista lähteistä.

Jakeluvelvoitelain 2 §:n 11 kohdan mukaan liikennesähkön osalta *kulutukseen toimittamisella* tarkoitetaan liikennesähkön kulutukseen toimittamista yhden tai useamman yleisesti saatavilla olevan latauspisteen kautta.

Liikennesähkön toimittajan tulee täyttää jakeluvelvoitelain 2 §:n 1 momentin 17 kohdan mukainen määritelmä. Kyseisen määritelmän mukaan *liikennesähkön toimittajalla* tarkoitetaan tahoa, joka vastaa latauspisteen hallinnoinnista ja toiminnasta ja joka tarjoaa latauspalvelua loppukäyttäjille, myös liikkumispalvelun tarjoajan nimissä ja puolesta. Energiavirasto katsoo, että em. määritelmän täyttämiseksi liikennesähkön toimittajan tulee olla sellainen taho, jonka kanssa jakelija voi tehdä jakeluvelvoitelain 6 a §:n mukaisen sopimuksen (ks. kappale 2.17) ja jolta jakelija saa em. sopimuksen nojalla jakeluvelvoitelain edellyttämät tiedot liikennesähkön raportoimista varten (ks. kappale 4.1). Liikennesähkön toimittaja ei ole jakeluvelvoitelain mukainen

¹ Jakeluvelvoitelain 11 §:n mukaan seuraamusmaksu on 0,04 €/MJ.

jakelija, mikäli se ei täytä samanaikaisesti myös jakelijan määritelmää, eikä liikennesähkön toimittajalta tällöin edellytetä jakeluvelvoitteen täyttämistä eikä liikennesähkön tietojen raportointia Energiavirastolle.

2.2.2 Uusiutuvan liikennesähkön määrä

Jakeluvelvoitteeseen hyväksyttävän uusiutuvan liikennesähkön määrän määrittämiseen on olemassa kaksi eri menetelmää:

- a) Uusiutuvan liikennesähkön määrä saadaan kertomalla yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitetun sähkön määrä Suomen kahden edellisen vuoden aikana toimitetun uusiutuvan sähkön keskimääräisellä osuudella, **mikäli yleisesti saatavilla oleva latauspiste on yhdistetty sähköverkkoon**. Energiavirasto vahvistaa ja julkaisee [verkkosivuillaan](#) vuosittain kunakin vuonna sovellettavan uusiutuvan sähkön keskimääräisen osuuden Tilastokeskukselta saamiensa tietojen perusteella.
- b) Liikennesähkö voidaan katsoa kokonaan uusiutuvaksi, mikäli sähkö saadaan suorasta liitännästä uusiutuvaa sähköä tuottavasta laitoksesta (sisältäen myös esim. akun) **eikä yleisesti saatavilla oleva latauspiste ole yhdistetty sähköverkkoon**. Mikäli yleisesti saatavilla oleva latauspiste on yhdistetty sähköverkkoon, sovelletaan uusiutuvan liikennesähkön määrän määrittämisessä edellä kuvattua menetelmää a), sillä jakeluvelvoitelaki ei mahdollista Energiavirastolle uusiutuvaa sähköä tuottavaa laitosta koskevien mitausjärjestelyjen asianmukaista varmistusta tällä hetkellä.

Energiavirasto pystyy vahvistamaan kunakin vuonna sovellettavan uusiutuvan sähkön osuuden vasta kyseessä olevan kalenterivuoden loppupuolella, kun edellisen vuoden uusiutuvan sähkön osuus saadaan vahvistettua. Jakelijan on otettava tämä huomioon tehdessään jakeluvelvoitelain 6 a §:ssä tarkoitettuja sopimuksia (ks. kappale 2.17), mikäli sopimuksia tehdään etupainotteisesti ennen vahvistetun uusiutuvan sähkön osuuden julkaisua. Esimerkiksi vuonna 2025 sovellettavan keskimääräisen uusiutuvan sähkön osuus vahvistettiin vasta vuoden 2025 loppupuolella, kun vuoden 2024 uusiutuvan sähkön määrä saatiin varmennettua. Vuonna 2025 sovellettava keskimääräinen uusiutuvan sähkön osuus on 53,34 %.

2.3 Jakeluvelvoitteen joustomekanismi

Jakelija voi täyttää jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa säädetystä jakeluvelvoitteestaan Suomessa toteutetuilla vaihtoehtoisilla päästövähennystoimilla enintään 5,5 prosenttiyksikköä. Päästövähennystoimella saavutetun kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla kaksinkertainen verrattuna polttoaineen aiheuttamaan päästöön. Tässä kappaleessa kerrotaan miten polttoaineen jakelija voi hyödyntää joustomekanismia, millaisia hillintätoimia siihen voidaan hyväksyä, miten hyväksymisprosessi etenee ja mitä vaatimuksia jakelijan tulee noudattaa.

Energiavirasto tulee julkaisemaan joustomekanismiin liittyvää tarkempaa ohjeistusta ja menettelyjä, sitä mukaan kuin uutta ratkaisukäytäntöä syntyy hakemusten käsittelyn ja päätösten yhteydessä. Energiavirasto pyytää joustomekanismista kiinnostuneita jakelijoita olemaan suoraan yhteydessä Energiavirastoon avoimissa kysymyksissä, ristiriitaisuuksissa ja muissa epäselvyyksissä.

2.3.1 Säädöstausta jakeluvelvoitteen joustomekanismille

Jakeluvelvoitelakiin lisättiin joustomekanismi vuonna 2025. Joustomekanismin tarkoituksena on tuoda joustavuutta jakeluvelvoitteen toteuttamiseen ja mahdollistaa kustannustehokkaat hillintätoimet. Jakelija voi korvata enintään 5,5 prosenttiyksikköä vuotuisesta jakeluvelvoitteestaan rahoittamalla kotimaisia vaihtoehtoisia päästövähennystoimia taakanjako- ja maankäyttösektoreilla. Näistä joustotoimista enintään 1 prosenttiyksikkö voi koostua maankäyttösektorin hankkeista. Joustomekanismin käyttöönotosta ja rajoista säädetään jakeluvelvoitelain lisäksi tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa jakeluvelvoitteen joustomekanismista (364/2025, jäljempänä myös "joustomekanismiasetus"). Kyseisessä asetuksessa säädetään esimerkiksi siitä, millaisia päästövähennystoimia voidaan hyväksyä joustomekanismiin (esimerkiksi öljylämmityksestä luopuminen, tietyt energiatehokkuustoimet, metsitys ja muut ilmastotoimet) sekä asetetaan vaatimuksia toimenpiteiden laskennalle, lisäisyydelle, riskien hallinnalle ja seurannalle. Asetuksessa säädetään myös joustomekanismia koskevan hakemuksen sisällöstä ja käsittelystä sekä todentajan antamien lausuntojen vaatimuksista. Jakeluvelvoitelaki ja joustomekanismiasetus ovat toistaiseksi voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä, eikä niille ole asetettu mitään tiettyä määräaikaa tai toimintakautta.

2.3.2 Jakeluvelvoitteen joustomekanismi ja sitä koskevat vaatimukset

Jakelija voi täyttää jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteestaan Suomessa toteutetuilla vaihtoehtoisilla päästövähennystoimilla enintään 5,5 prosenttiyksikköä. Taakanjakosektorilta Energiavirasto voi hyväksyä vaihtoehtoiseksi päästövähennystoimeksi toimen, joka kohdistuu sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisiin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) 525/2013 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/842 (myös "taakanjakoasetus") 2 artiklassa tarkoitettuun soveltamisalaan. Maankäyttösektorilta Energiavirasto voi hyväksyä vaihtoehtoiseksi päästövähennystoimeksi toimen, joka kohdistuu ilmastolain (423/2022) 6 §:n 9 kohdassa tarkoitettuun maankäyttösektoriin. Tällaisella päästövähennystoimella voidaan täyttää enimmäisosuudesta enintään 1 prosenttiyksikköä. Näin ollen Energiavirasto katsoo, että toimia, joiden päästöjä tai päästövähennyksiä ei lasketa mainituille sektoreille Suomen kasvihuonekaasuinventaariorissa, ei voida hyväksyä jakeluvelvoitteen joustomekanismitoimiksi.

Jakeluvelvoitelain 5 d §:n 4 mom. mukaan päästövähennystoimella saavutetun kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla:

- 1) luotettavasti mitattu, lisäinen ja pysyvä;
- 2) laskettu suhteessa laskennalliseen arvioon päästöjen tai poistumien kehityksestä ilman päästövähennystoimen toteutusta;
- 3) kaksinkertainen verrattuna yhden megajoulen dieselin aiheuttamaan kasvihuonekaasupäästöön;
- 4) sellainen, että toimi ei aiheuta kasvihuonepäästöjen kasvua tai hiilinielun pienenemistä toiminnan rajojen ulkopuolella; ja
- 5) riippumattoman todentajan varmentama.

Lisäisyydestä säädetään tarkemmin joustomekanismiasetuksen 5 §:ssä ja asiaa kuvataan lisäksi asetuksen muistiossa. Yhden megajoulen dieselin aiheuttamaan kasvihuonekaasupäästö on hallituksen esityksen ([HE 121/2024](#)) mukaisesti tilastokeskuksen käyttämä päästökerroin 73,3 grammaa hiilidioksidiekvivalenttia megajoulelta. Huomioiden vaatimus kaksinkertaisesta pääs-

tövähennysvaikutuksesta, päästövähennystoimella saavutetulla 146,6 grammaa hiilidioksidiekvivalenttia päästövähennemällä voi täyttää 1 megajoulea vastaavan osuuden jakeluvelvoitteesta. Käytetty päästökerroin poikkeaa eräissä muissa yhteyksissä käytetystä päästökertomesta 94 grammaa hiilidioksidiekvivalenttia megajoulelta.

Valtioneuvoston julkaisemassa oppaassa vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden hyviin käytäntöihin ([VN julkaisu 2023:3](#)) on lueteltu yhdeksän hyvien käytäntöjen mukaista, vakiintunutta kansainvälistä minimikriteeriä. Energiavirasto hyödyntää opasta osana joustomekanismitoimen hyväksyttävyydelle asetettujen vaatimusten tulkintaa. Näistä kohdat 1–7 ovat yhtenevät joustomekanismia koskevien säädösten kanssa ja kohdat 8–9 täydentävät niitä. Oppaassa avataan ja selitetään näitä käsitteitä kattavasti.

Oppaassa luetellut hyvien käytäntöjen mukaiset, vakiintuneet kansainväliset minimikriteerit ovat:

1. Lisäisyys
2. Vankka perusura
3. Vankka laskentamenetelmä
4. Seuranta ja raportointi
5. Pysyvyys
6. Hiilivuodon välttäminen
7. Aitous, riippumaton todentaminen ja sertifiointi
8. Kaksoislaskennan välttäminen
9. Merkittävän haitan välttäminen (DNSH-periaate)

Kaksoislaskennan välttämällä tarkoitetaan, ettei samaa hillintätulosta tulisi hyödyntää kahteen kertaan esimerkiksi eri sertifiointiohjelmien puitteissa tai eri ostajien toimesta sekä sitä, ettei hillintätulosta tulisi lukea hyväksi useampaan päällekkäiseen tavoitteeseen. DNSH-periaatteen mukaisesti tulisi välttää merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ympäristöön tai muihin yhteiskunnallisiin tavoitteisiin. Vaikkei laissa ole siitä erillistä pykälää, hillintätoimilla ei saa olla merkittäviä haittoja esimerkiksi luonnon monimuotoisuudelle, vesistöille tai paikalliselle ilmalle ja toimijoiden tulee sitoutua kunnioittamaan ihmisoikeuksia. DNSH-kriteerit on määritelty EU:n taksonomiaasetuksen 17 artiklassa ([\(EU\) 2020/852](#)).

2.3.3 Hyväksyttävät joustomekanismit

Joustomekanismiasetuksen 1 §:ssä on listattu yhdeksän hillintätoimea, jotka Energiavirasto voi hyväksyä. Lisäksi mainitaan, että Energiavirasto voi hyväksyä myös muut päästövähennysten, hiilensidonnin ja hiilivaraston ylläpitotoimet taakanjako- ja maankäyttösektorilla. Energiavirasto hyväksyy päästövähennystoimet aina tapauskohtaisesti kokonaisvaltaisen harkinnan perusteella ottaen huomioon alalla tapahtuneet muutokset ja kehityksen muun muassa menetelmien, menettelyiden ja säädösten osalta. Hyväksytyt päästövähennystoimet tullaan julkaisemaan Energiaviraston verkkosivuilla ja ohjeita päivitetään kaikilta osin sitä mukaan, kun syntyy ratkaisukäytäntöä päätöksistä. Vaikka jokin toimi on listattu asetuksessa tai Energiavirasto on hyväksynyt toimen aiemmin, se ei automaattisesti tarkoita, että hillintätoimi olisi kaikilta osin vaatimusten mukainen kaikissa tapauksissa. Toisaalta myös listalta puuttuvat vaatimusten mukaiset hillintätoimet voidaan hyväksyä jakeluvelvoitteen joustomekanismiksi.

Toistaiseksi Energiavirasto ei lähtökohtaisesti hyväksy hillintätoimeksi asetuksessa listattua biohiilen käyttöä maanparannusaineena, sillä se ei vielä näy Suomen kasvihuonekaasuinventaariossa, eikä näin ollen edistä Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vähennysvelvoitteita, jotka on

mainittu jakeluvelvoitelain 5 d §:n 2 momentissa. Tulkinnan mukaan toimia, joiden päästöjä tai päästövähennyksiä ei lasketa taakanjako- tai maankäyttösektorille Suomen kasvihuonekaasuintentaariossa, ei lasketa mukaan kyseisen sektorin toimiksi. Näin ollen näitä toimia ei myöskään voida hyväksyä jakeluvelvoitteen joustomekanismitoimiksi jakeluvelvoitelain 5 d §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti. Mikäli tilanne muuttuu inventaarion tai lainsäädännön osalta, Energiavirasto arvioi hyväksyttävyyttä uudelleen. Energiavirasto pitää mahdollisena, että biohiilen käyttö näkyy inventaariossa tulevinä vuosina.

Päästövähennyksen tai hiilenpoiston tulee olla pysyvä jakeluvelvoitelain 5 d §:n 4 momentin kohdan 2) mukaan. Pysyvyydelle ei säädetä laissa tai asetuksessa tarkempaa määritelmää, mutta pysyvyyden käsitettä on avattu esitoissa. Hallituksen esityksessä ([HE 121/2024](#)) mainitaan, että pysyvyyksivaatimuksella tavoitellaan lähtökohtaisesti pitkäaikaista hiilen poistoa ilmakehästä ja maankäyttösektoriin kohdistuvien toimien keston tulisi tyypillisesti olla useita vuosia, tietyissä tapauksissa vuosikymmeniä. Lisäksi hallituksen esityksessä todetaan, että pysyvyyksivaatimusta tulisi arvioida tapauskohtaisesti, vaikka toimitus tyyppi olisikin listattu esimerkkilistauksessa. Myös muistiossa joustomekanismiasetuksesta ([VN/25792/2024](#)) mainitaan, että pysyvyyden väliaikaisuuden vuoksi (35 tai 5 vuotta) EU:n sertifiointikehystä hillintätoimille ei voida suoraan soveltaa kansalliseen jakeluvelvoitteen joustomekanismiin. Näin ollen Energiaviraston tulkinnan mukaan päästövähennyksen pysyvyyden tulisi tyypillisesti olla vähintään kymmeniä vuosia, mutta tarkka minimiaika tulee ratkaista aina erikseen hakemuskäsittelyssä. Tämä voi rajoittaa joidenkin joustomekanismitoimien hyväksymistä, vaikka ne olisivatkin listattu mahdollisina toimina joustomekanismiasetuksen 1 §:ssä. Tyypillisiä hillintätoimia, joiden pysyvyys voi olla liian lyhyt hyväksyttäväksi jakeluvelvoitteen joustomekanismiksi, ovat esim. jotkin metsätalouteen liittyvät toimet tai niihin liittyvät laskentatavat.

2.3.4 Joustomekanismin hyväksymishakemus

Jakelijan on haettava hillintätoimen hyväksymistä Energiavirastolta ennen toimen toteuttamista. Hakemuksessa on esitettävä jakeluvelvoitelaisissa säädettyjen vaatimusten täyttämisen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Hakemukseen on myös liitettävä todentajan lausunto päästövähennysoimen vaatimustenmukaisuudesta. Hakemus jätetään Energiaviraston sähköisessä [asiointipalvelussa](#) tammikuusta 2026 alkaen. Hakemuksen voi jättää yrityksen [valtuuttama](#) henkilö. Tarkemmat ohjeet valtuuttamisesta löytyvät [asiointipalvelusta](#). Asiointijärjestelmässä täytetään lomakkeelle hakijan perustiedot ja vastataan asian käsittelyyn liittyviin kysymyksiin. Joustomekanismitoimen tarkempi kuvaus ja suunnitelma liitetään asiointijärjestelmään liitetiedostoina. Hakemuksen rakenne on tältä osin vapaamuotoinen, mutta sen tulisi vähintään sisältää laissa, asetuksessa ja tässä ohjeessa esitetyt vaatimukset. Yleensä yhdellä hakemuksella haetaan hyväksyntää yhden tyyppiselle toimelle, jolla voi olla yksi tai useampi sijainti.

Energiavirasto pyytää jakelijalta täydennystä tai selvitystä hakemukseen tarvittaessa, ennen asian ratkaisemista. Jakelija voi tarvittaessa täydentää hakemustaan myös oma-aloitteisesti. Energiavirasto arvioi hakemuksen ja todentajan lausunnon perusteella, täyttääkö hanke laissa säädetty joustomekanismin vaatimukset ja onko hanke sopiva joustomekanismiin vapautumisriskin osalta. Vapautumisriskin ollessa merkittävä tai jos riskin minimoiminen tai estäminen ei ole riittävää, toimi voitaisiin jättää hyväksymättä jakeluvelvoitteen joustomekanismiin Energiaviraston tapauskohtaisella harkinnalla.

Energiavirasto tekee hakemuksen perusteella asiasta päätöksen. Päätöksellä joko hyväksytään tai hylätään haettu joustomekanismitoimi sekä asetetaan ehtoja ja määräyksiä polttoaineen jakelijalle. Jos hakemus hylätään, jakelija ei voi hyödyntää kyseistä hanketta jakeluvelvoitteensa

täytössä. Jakelijalla on oikeus saada perusteltu päätös ja tarvittaessa jakelija voi hakea päätöksen oikaisua Energiavirastolta. Mikäli jakelija saa hylkäävän päätöksen, voi jakelija halutessaan muokata hankettaan ja jättää uuden hakemuksen. Päätökset ovat julkisia ja ne julkaistaan Energiaviraston verkkosivuilla. Päätös on maksullinen päätöksen ratkaisusta riippumatta. Päätösmaksun suuruudesta säädetään Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa Energiaviraston maksullisista suoritteista (1334/2025). Vuonna 2026 ovat voimassa seuraavat asetuksen 4 §:n 23 kohdan alakohtien mukaiset päätösmaksut liittyen jakeluvelvoitteen joustomekanismiin:

- a) päätös suppeasta joustomekanismin hyväksymishakemuksesta 7 220 euroa,
- b) päätös laajasta joustomekanismin hyväksymishakemuksesta 14 440 euroa ja
- c) päätös joustomekanismin arviointiraportista 3 610 euroa.

Suppealla joustomekanismin hyväksymishakemuksella tarkoitetaan hakemusta hillintätoimelle, joka on pääosin käsitelty ja hyväksytty jo aiemmin. Kyseessä voisi olla esim. muutoksen hakeminen päätökseen, toimen laajentaminen tai toimen kehittäminen.

Joustomekanismiasetuksen 2 §:n mukaan hyväksymishakemuksessa tai sen liitteissä on esitettävä vähintään seuraavat tiedot:

- 1) jakelijan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;
- 2) mahdollisen toimen toteuttajan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;
- 3) hillintätoimen nimi ja toimintyyppi;
- 4) toimen tarkka sijainti;
- 5) toimen kuvaus;
- 6) toimen aloituspäivä ja kesto (toteutuskausi);
- 7) kuvaus ja perustelut toimen jakeluvelvoitelain 5 d §:n 2–4 momentissa tarkoitettujen vaatimusten täyttymisestä;
- 8) hillintätoimen laskenta- ja mittausmenetelmä sekä tarvittaessa hiilivarastojen alkutilan kuvaus;
- 9) perusuraskenaarion kuvaus, joka sisältää kaikki kasvihuonekaasutaseet;
- 10) arvio mahdollisen hiilivuodon määrästä ja kuvaus hiilivuodon hallinnasta;
- 11) laskentamenetelmällä etukäteen arvioidut toimella aikaansaadut päästövähennykset tai poistumien lisäykset (hillintätulos) verrattuna 3 §:ssä tarkoitettuun perusuraskenaarioon;
- 12) tarkkailusuunnitelma, joka sisältää riskienhallinnan kuvauksen mahdollisten häiriöiden osalta tai hillintätoimen vaikutuksen vapautumisen osalta, sekä selvityksen vastuukysymyksistä tällaisessa tilanteessa.

Muistiossa joustomekanismiasetuksesta ([VN/25792/2024](#)) on kuvailtu vaatimuksia tarkemmin. Seuraavassa taulukossa on selvennetty vaatimusten sisältöä lyhyesti.

	Selvitys ja vaatimukset
1. Jakelijan tiedot	Hakemuksen tekevä jakelija (yrityksen nimi, Y-tunnus, yhteyshenkilö).
2. Toteuttajan tiedot	Jos hankkeen käytännön toteuttaja on jokin muu taho (esim. kumppaniyritys tai maanomistaja), annetaan tämän tiedot (nimi, Y-tunnus tms.) Jakelija voi siis toimia rahoittajana hankkeessa, jonka joku muu taho suorittaa – tällöin molemmat osapuolet yksilöidään.

3. Hillintätöiden nimi ja toimityyppi	Kuvaava nimi (esim. "Yrityksen X öljylämmityksestä luopuminen") ja luokittelu, mihin edellä mainittuun toimikategoriaan hanke kuuluu. Mikäli hanke ei selvästi kuulu asetuksessa lueteltuihin, se kuvataan "muuna päästövähennystoimena".
4. Sijainti	Hankkeen tarkka sijainti tai sijainnit. Ilmoitetaan esimerkiksi osoite, kiinteistötunnus, koordinaatit tai karttaliite. Jos hanke koostuu useista kohteista (esim. 10 eri kiinteistön öljykattilan vaihto), jokainen sijainti eriteltynä. Joissain tapauksissa on mahdollista hyödyntää toimen toteuttajan ylläpitämää rekisteriä, johon sijainnit ja muut asiaan liittyvät paikkakohtaiset tiedot kirjataan. Tätä on kuvattu tarkemmin kappaleessa "Toimet, jotka kohdistuvat useaan sijaintiin". Hankkeen on sijaittava Suomessa.
5. Kuvaus toimesta	Yksityiskohtainen selostus toimenpiteestä. Mitä tehdään, miten ja milloin. Kerrotaan hankkeen tekninen toteutus, aikataulu (aloituspäivä, kesto) ja muut olennaiset seikat.
6. Toteutuskausi	Toteutuskaudella tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka aikana toimi tuottaa päästövähennyksiä. Jos vaikutus on kertaluonteinen, sekin mainitaan. Monesti tämä on sama kuin hankkeen tekninen kesto, mutta esim. metsityksessä toteutuskausi voi olla vuosia (puusto kasvaa 30 v).
7. Vaatimusten täyttyminen	Perustelut ja kuvaus, miten hanke täyttää jakeluvelvoitelain 5 d §:n 4 momentin vaatimukset (lisäisyys, pysyvyys, hiilivuoto jne.). Jakelijan on myös perusteltava kohdistuvatko toimet taakanjakosektorille vai maankäyttösektorille.
8. Laskenta- ja mittausmenetelmät	Tiedot hillintätöiden laskenta- ja mittausmenetelmistä. Jakelijan tulisi yksilöidä kasvihuonekaasujen päästövähennysten tai poistumien laskennassa käytetyt päästölähteet, -nielut ja -varastot sekä kuvata sovellettavat laskenta- ja mittausmenetelmät. Lisäksi jakelijan tulisi lisätä hakemukseen hiilivarastojen alkutilan kuvaus, mikäli se on toimen kannalta oleellista.
9. Perusuraskenaario	Kuvaus hankkeen vertailutilanteesta ilman toimia. Selitetään, mitä todennäköisesti tapahtuisi ilman hanketta ja millä päästötasolla (perusura). Perusuraskenaario voidaan johtaa esimerkiksi menneestä kulutuksesta tai tyypillisestä keskimääräisestä tasosta. Perusuraskenaarion laatimisessa käytettävien lähestymistapojen ja laskentamenetelmien tulisi varmistaa, ettei päästötaso ole yliarvioitu ottaen huomioon päästöihin ja poistumiin sekä niiden määrittämiseen liittyvä epävarmuus.
10. Hiilivuotoriski	Arvio hankkeen mahdollisista välillisistä vaikutuksista muilla sektoreilla tai paikoissa. Hiilivuodolla tarkoitetaan kasvihuonekaasupäästöjen kasvua tai poistuman vähenemisistä, joka tapahtuu joustomekanismiin sisällytettävän toimen rajojen ulkopuolella. Kaikki toimesta mahdollisesti aiheutuvat hiilivuodon lähteet tulisi kuvata hakemuksessa. Kuvattava, kuinka toimen toteutuksessa vältetään tai minimoidaan hiilivuodon lähteet. Jakeluvelvoitteen joustomekanismeissa hiilivuodon riskiä olisi tarkastel-

	tava Suomen kontekstissa. Hiilivuodon riskin hallinnassa olisi mahdollista hyödyntää kansainvälisesti hyväksytyjä ohjeita, esimerkiksi Pariisin sopimuksen sertifiointimekanismin menetelmiä koskevaa standardia ja sen mukaisia soveltuvia menetelmiä. Hiilivuoto ei olisi yhtä relevantti kaikissa toimityypeissä, vaan se koskisi erityisesti metsä- ja maankäyttösektorin toimia. Sen riski tulisi kuitenkin ottaa huomioon kaikissa toimityypeissä. Hiilivuodon määrä, jota ei voitaisi hakemuksessa esitetyillä hiilivuodon hallintatoimilla välttää, vähennettäisiin toteutuneesta hillintätuloksesta.
11. Arvioitu päästövähennys	Laskelma hankkeen odotetusta <i>hillintätuloksesta</i> (CO₂-ekv-tonnia), eli kuinka paljon päästöjä vähenee tai nielu kasvaa verrattuna perusuraan. Tämä annetaan yleensä vuositason ja koko toteutuskaudelle yhteenlaskettuna. Arviossa käytetään edellä kohdissa 8–10 kuvattuja menetelmiä. Nämä luvut ovat alustavia ja ne tullaan todentamaan erikseen, mutta antavat Energiavirastolle kuvan hankkeen mittaluokasta.
12. Tarkkailusuunnitelma	Suunnitelma siitä, miten hankkeen toteutusta ja vaikutuksia seurataan käytännössä. Tämä sisältää tiedonkeruun ja raportoinnin järjestämisen sekä riskienhallintasuunnitelman mahdollisten häiriöiden tai vapautumisten varalle. Tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä arvio toimen tuottamien hillintätulosten vapautumisriskistä ja kuvattava, miten vapautumisriski minimoidaan tai estetään. Tarkkailusuunnitelman tulisi sisältää myös kuvauksen siitä, miten vastuukysymykset riskien toteutuessa jakautuvat. Hakemukseen sisällytettävään vapautumisriskin arviointiin voisi sisällyttää esimerkiksi seuraavanlaisiin tapahtumiin kytkeytyviä riskejä: (a) toiminnan rahoitus ja hallinta, omaisuuden omistajuus, kasvavat vaihtoehtoiset kustannukset; (b) sääntelyyn liittyvä epävarmuus ja sosiaalinen epävakaus, poliittiset, hallinnolliset ja oikeudelliset riskit, terrorismi, rikollisuus ja sota; (c) luonnonkatastrofit ja äärimmäiset tapahtumat, kuten metsäpalot, tuhohyönteiset, kuivuudet ja tulvat sekä geologisiin varastointeihin liittyvät epävarmuudet ja niihin kohdistuvat muutokset; (d) ilmastomuutoksen vaikutukset, jotka pahentavat edellä mainittuja riskejä.

2.3.5 Perusuraskenaario

Joustomekanismiasetuksen 3 §:n mukaan perusuraskenaarion tulee tuottaa konservatiivinen arvio todennäköisestä päästö- ja poistumatasosta, joka toteutuisi ilman toimea. Perusuraskenaarion laatimisessa käytettävien lähestymistapojen ja laskentamenetelmien tulee varmistaa, ettei nettopäästötaso ole yliarvioitu ottaen huomioon päästöihin ja poistumiin sekä niiden määrällistämiseen liittyvä epävarmuus.

Perusuraskenaarion laatimisessa voidaan käyttää seuraavia lähestymistapoja:

- 1) alaspäin mukautetut historialliset päästöt;
- 2) kunnianhimoinen vertailukohta; tai
- 3) paras saatavilla oleva teknologia.

Jos jakelija käyttää perusuraskenaarion laatimisessa muita kuin edellä tarkoitettuja lähestymistapoja, hakemuksessa tulee esittää riittävän tarkka kuvaus käytetyistä oletuksista ja laskentamenetelmistä siten, että laskenta on toistettavissa. Lisäksi jakelijan tulee esittää käytettyyn lähestymistapaan liittyvät epävarmuustekijät siten, että käytetyn lähestymistavan luotettavuutta voidaan verrata suhteessa edellä 1–3 kohdassa tarkoitettuihin perusuran laatimisen lähestymistapoihin. Jakelijan on lisäksi perusteltava valitsemansa lähestymistavan käyttö.

2.3.6 Lisäisyys

Lisäisyydestä säädetään tarkemmin joustomekanismiasetuksen 5 §:ssä. Jakelijan on osoitettava hakemuksessa, että käytetyllä laskentamenetelmällä kohdassa etukäteen arvioidut toimella aikaansaadut hillintätulokset johtuvat hillintätoimen toteuttamisesta eivätkä ulkoisista tekijöistä, jotka eivät liity kyseiseen toimeen. Hakemuksessa on myös osoitettava luotettavasti, ettei toimea toteutettaisi ilman jakeluvelvoitteen joustomekanismin kannustinvaikutusta. Taloudellinen lisäisyys voidaan osoittaa joko investointianalyysillä tai esteanalyysillä.

Lisäisyysarviossa on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat politiikkatoimet, mukaan lukien sääntely. Arviossa olisi sovellettava konservatiivista lähestymistapaa, jolla vältettäisiin päästöjen, teknologioiden tai toimintatapojen lukitseminen tasolle, joka ei olisi yhteensopiva jakeluvelvoitteen joustomekanismin yleisen tavoitteen, kansallisten ilmastovelvoitteiden tai Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteen kanssa.

Hakemuksessa on kuvattava menetelmät, joilla lisäisyys osoitetaan. Lisäisyyden osoittaminen edellyttäisi mekanismin hyötyjen ennakkoharkintaa, sääntelyllistä lisäisyysanalyysiä, lukkiutumisen välttämistä sekä taloudellisen lisäisyyden osoittamista. Taloudellinen lisäisyys tarkoittaisi sitä, etteivät kyseinen toimi ja sen tuottamat tulokset toteutuisi ilman kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten tai hiilenpoistojen lisäysten myynnistä saatavia tuloja. Myös mahdolliset valtion tuet toimen toteutukselle on huomioitava kannattavuutta arvioitaessa.

Taloudellinen lisäisyys voitaisiin osoittaa joko:

- (1) Investointianalyysillä (oletusmenetelmä), joka osoittaa, ettei toimea toteutettaisi ilman joustomekanismin kannustinvaikutusta, tai
- (2) Esteanalyysillä, jossa arvioidaan toiminnan esteet, kuten rahoitus- ja hallinnolliset esteet tai toiminnan uutuus. Esteanalyysi tulisi tehdä huomioiden asiaankuuluvat kansalliset politiikkatoimet ja alan käytännöt.

Investointianalyysiä tai esteanalyysiä voitaisiin täydentää yleisten käytäntöjen analyysillä, jossa osoitetaan, että toimi ei ole jo yleinen käytäntö relevantilla toimialalla tai maantieteellisellä alueella. Jakelijat voivat halutessaan hyödyntää analyysien laatimisessa soveltuvien osin esimerkiksi Pariisin sopimuksen artiklan 6.4 mekanismin (Paris Agreement Crediting Mechanism, PACM) puitteissa kehitettyjä ja hyväksyttyjä [metodologiatyökaluja](#), kuten investointianalyysityökalua (A6.4-AMT-002) ja yleisten käytäntöjen analyysityökalua (A6.4-AMT-001). Työkalujen hyödyntäminen ei ole pakollista, vaan jakelijat voivat käyttää myös muita perusteltuja lähestymistapoja analyysien laatimisessa.

2.3.7 Hyväksymishakemuksen todentaminen

Jakeluvelvoitteen joustomekanismin käyttö edellyttää, että polttoaineen jakelija teettää suunnitellulle hillintätoimelle riippumattoman todentamisen jo hyväksymishakemusta jätettäessä. Todentajat toimivat markkinaehtoisesti, vaikka tekevätkin virkavastuulla viranomaisen tehtäviä.

Jakelijan on haettava Energiavirastolta toimen hyväksymistä ennen toimen toteuttamista, ja hakemukseen on liitettävä Energiaviraston hyväksymän todentajan lausunto toimen vaatimustenmukaisuudesta (jakeluvelvoitelain 5 e §). Todentajan on tarkastettava hakemusaineisto huolellisesti ja varmistettava, että esitetty hillintätoimi täyttää jakeluvelvoitelain ja joustomekanismiasetuksen (364/2025) asettamat kriteerit, ennen kuin jakelija toimittaa hakemuksen Energiavirastolle. On hyvä huomata, että todennuksesta sopimiseen, todennukseen ja todentajan lausuntoon voi mennä suhteellisen paljon aikaa. Energiaviraston verkkosivuilla julkaistaan listaa todentajayhtiöistä, jotka ovat saaneet hyväksynnän toimia todentajina jakeluvelvoitteen joustomekanismeissa. Tarkempia ohjeita todentamiseen on julkaistu Energiaviraston todentajaohjeessa ([Todentajaohje](#)).

2.3.8 Päästövähennystoimen validointi ennen hakemuksen laatimista

Jakeluvelvoitteen joustomekanismiin liittyvien hillintätoimien ja niihin liittyvien menettelyjen, kuten laskentamallien, rekisteröintikäytäntöjen ja yksiköiden seurannan, tulee olla asianmukaisesti validoitu ennen hillintätoimen hyväksymistä. Validointi tarkoittaa riippumattoman kolmannen osapuolen suorittamaa arviointia, jossa varmistetaan, että hillintätoimi ja siihen liittyvät menettelyt täyttävät hyvien käytäntöjen mukaiset, vakiintuneet kansainväliset minimikriteerit. Validointia ei suoriteta Energiavirasto eikä Energiaviraston hyväksymä todentaja. Energiavirastolla on valvova rooli ja todentajalla tarkastava rooli, joihin menetelmien validointi ei sisälly. Validoinnin voi kuitenkin suorittaa sama arviointilaitos, joka toimii myöhemmin todentajana, jos organisaatiossa validointi ja todentaminen on prosesseina eroteltu ja riippumattomuus on varmistettu. Validointi voidaan toteuttaa esimerkiksi ISO 14064-2:2019 -standardin mukaisesti tai muun yleisesti tunnustetun ja luotettavan vapaaehtoisen sertifiointiohjelman, kuten esim. CRCF, VCS ja Gold Standard, puitteissa.

Validoitavaksi katsotaan esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- Hillintätoimen tekninen ja toiminnallinen vaatimustenmukaisuus.
- Laskentamenetelmien ja päästökertoimien soveltuvuus.
- Rekisteröintimenettelyt ja yksiköiden yksilöinti, kirjaaminen ja seuranta.
- Pysyvyyden ja riskienhallinnan menettelyt.

Jakelijan tulee esittää validointia koskevat tiedot hyväksymishakemuksessa ja tarvittaessa liittää mukaan arviointilaitoksen antama validointitodistus tai vastaava selvitys. Validointi ei korvaa todentamista, vaan toimii ennakkoehtona sille, että todentaja voi arvioida hillintätoimen toteutusta ja hillintätuloksen vaatimustenmukaisuutta luotettavasti. Mikäli hillintätoimea ei ole validoitu, mutta jakelija katsoo validoinnin tarpeettomaksi esimerkiksi toimen yksinkertaisuuden takia, tulee jakelijan olla yhteydessä energiavirastoon ennen hakemuksen jättämistä.

2.3.9 Toimet, jotka kohdistuvat useaan sijaintiin

Jotkin toimet voivat tapahtua samanaikaisesti hyvin useissa paikoissa. Näin voi olla, jos toimi kohdistuu esimerkiksi useille kiinteistöille, metsäpalstoille tai maatiloille. Tällöin sijaintien määrä voisi olla jopa satoja tai tuhansia. Tällaisessa tapauksessa on mahdollista tietyin edellytyksin hyödyntää toimen toteuttajan ylläpitämää rekisteriä, johon sijainnit ja muut asiaan liittyvät paikkakohtaiset tiedot kirjataan. Rekisteriin voidaan myös lisätä uusia kohteita, mikäli se on perusteltua, tarkoituksenmukaista ja sallitaan hyväksymispäätöksessä. Todentajalla ja Energiavirastolla tulee olla pyydettyä pääsy rekisteriin ja sen tietoihin ja ne tulee pyydettyä toimittaa viipymättä. Todentajan tulee sisällyttää mahdollinen rekisteri tarkastusprosessiinsa.

2.3.10 Joustomekanismin päästövähennystoimen hyväksyminen ja todentaminen

Jakeluvelvoitelaki edellyttää, että päästövähennykset ovat toteutuneet ja todennettu ennen niiden hyödyntämistä jakelijan jakeluvelvoitteessa. Päästövähennystoimi hyväksytään jakeluvelvoitteeseen seuraavana vuotena siitä kalenterivuodesta, jonka aikana päästövähennystoimen kasvihuonekaasupäästövähennemä on luotettavasti todennettu toteutetuksi. Jakelijan on pyydettävä todentajalta lausuntoa siitä, että toteutettu päästövähennystoimi vastaa Energiaviraston hyväksymää päästövähennystoimea (jakeluvelvoitelain 5 f §).

Hallituksen esityksen lainkohtaa koskevien perustelujen mukaan päästövähennystoimi hyväksyttäisiin jakeluvelvoitteeseen seuraavana vuotena siitä kalenterivuodesta, jonka aikana päästövähennystoimen kasvihuonekaasupäästövähennemä on luotettavasti todennettu. Päästövähennyksen tulee siis olla todennettu ennen kuin se voidaan hyväksyä jakeluvelvoitteeseen. Esitöissä lisäksi korostetaan, että joustomekanismiin sisällytettävät päästövähennystoimet ovat hyvin erityyppisiä ja niistä saatavat päästövähennykset voivat syntyä pitkänkin ajan kuluessa toimen toteutuksesta. Näin ollen joustomekanismin päästövähennystoimi olisi hyödynnettävissä, kun päästövähennys olisi syntynyt ja se olisi todennettu.

Esimerkiksi, jos vuonna 2026 toteutettu hillintätoimi todennetaan vuonna 2027, voi toimella täyttää vuoden 2028 jakeluvelvoitetta. Jos taas sama toimi todennetaan jo vuonna 2026, toimella voi täyttää vuoden 2027 jakeluvelvoitetta.

Todentaminen perustuu paikan päällä tehtävään tarkastukseen, ellei Energiavirasto ole erikseen hyväksynyt aineistotarkastusta. Todentaja arvioi toimen toteutuksen ajantasaisesti ja varmistaa, että hillintätuloksen laskenta perustuu todennettavissa oleviin mittaus- tai arviointimenetelmiin. Jakelijan on ilmoitettava joustomekanismin päästövähennemät ja toimitettava Energiavirastolle todentajan lausunto jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä maaliskuun loppuun mennessä. Mikäli hillintätoimi vaatii toteutumien verifiointia, näytteiden analysointia tai mittauksia kolmannen osapuolen toimesta, todentaja tarkastaa ja arvioi verifiointiraportin ja muut mahdolliset verifiointiin liittyvät seikat. Joustomekanismin raportoinnista kerrotaan lisää kappaleessa 4.3.8.

2.3.11 Vapautumisriskireservi

Jakelijan on siirrettävä Energiaviraston hallinnoimaan vapautumisriskireserviin 20 prosenttia maankäyttösektoriin kohdistuvan toimen ja 10 prosenttia muun toimen tuottamista hillintätuloksista. Vapautumisriskireserviin siirrettyjä hillintätuloksia käytettäisiin ainoastaan vapautumisten korvaamiseen mitätöimällä niitä kulloistakin vapautumista vastaava määrä. Vapautumisriskireserviin siirretyt hillintätulokset palautetaan jakelijalle, kun hillintätoimen toteutuskauden päättymisestä on kulunut 5 vuotta. Jos vapautumisriskireservissä säilytettävien hillintätulosten määrä ei riitä kattamaan jakelijalle palauttamisessa tarvittavaa määrää, puuttuva osuus tulee viivytyksettä toimittaa jakelijalle reservin täydentymisen jälkeen. Jakelija voi käyttää palautettuja hillintätuloksia jakeluvelvoitteen täyttämiseen. Prosenttiosuus vapautumisriskireserviin siirrettävistä hillintätuloksista lasketaan tuotetuista hillintätuloksista, ei jakeluvelvoitteen täytöstä. Toisin sanoen reserviin siirretyille hillintätuloksille ei ole kaksinkertaisuusvaatimusta. Asetusmuistion 7 § perusteluissa mainitaan ”Reservi olisi kaikkien jakelijoiden yhteinen”. Energiaviraston tulkinnan mukaan jokainen jakeluvelvollinen vastaa itsenäisesti vapautumisriskireserviin siirretyistä hillintätuloksista. Näin ollen jakelija on itse velvollinen korvaamaan mitätöidyt hillintätulokset vapautumisriskireserviin ja oikeutettu samaan siirretyt hillintätulokset itselleen toimikauden jälkeen.

2.3.12 Vapautumisriskireservin käyttö ja ilmoitusvelvollisuus vapautumistapahtumista

Jakelijan on ilmoitettava Energiavirastolle havaitsemistaan kasvihuonekaasujen vapautumistapahtumista, jotka voivat mahdollisesti johtaa hillintätulosten vapautumiseen, 30 päivän kuluessa tapahtuman havaitsemisesta. Jakelijan on laadittava vapautumistapahtumasta arviointiraportti, joka toimitetaan Energiavirastolle 30 päivän kuluessa vapautumistapahtuman päätyttyä tai sen hallintaan saamisen jälkeen. Energiavirasto tekee vapautumisriskireservin käytöstä arvioinnin ja hallinnollisen päätöksen. Päätös on maksullinen riippumatta päätöksen ratkaisusta. Päätösmaksu joustomekanismin arviointiraportista on 3 610 euroa. Jakelijalla on oikeus tarvittaessa hakea päätökseen oikaisua tai hallinto-oikeuden muutosta normaalin hallintoprosessin mukaisesti.

Energiavirasto arvioi raportin ja määrittää, arvioiko raportti vapautumisen laajuuden oikein. Tämän arvioinnin perusteella Energiavirasto ryhtyy tarvittaessa toimiin vapautumisten korvaamiseksi. Keskeinen toimi on vapautumisriskireservin käyttöönotto siten, että reservissä olevia hillintätuloksia mitätöidään vapautumista vastaava määrä. Jos arviointiraportti osoittaa, että havaittu tapahtuma ei ole johtanut hillintätulosten vapautumiseen, Energiavirasto hyväksyy raportin ja ilmoittaa hyväksynnästä jakelijalle. Jos Energiavirasto ei hyväksy arviointiraporttia tai jos arviointiraportti toteaa, että havaittu tapahtuma on johtanut joustomekanismiin hyväksytyllä hillintätoimella aikaansaatuja hillintätulosten vapautumiseen, Energiavirasto suorittaa vapautumisen määrää vastaavien vapautumisriskireservissä olevien hillintätulosten mitätöinnin. Energiavirasto ei esimerkiksi hyväksy arviointiraporttia, jos raportissa on liian suuria epävarmuuksia sen suhteen, kuinka paljon vapautumistapahtumassa on vapautunut päästövähennyksiä tai poistumien lisäyksiä. Jakelijan on täydennettävä vapautumisriskireserviä siirtämällä vastaavan määrän uusia hillintätuloksia vapautumisriskireserviin Energiaviraston määrittämässä aikataulussa.

2.4 Jakeluvelvoitelain mukaisten tietojen julkaiseminen vuosittain

Kestävyyslain muutoslailla (604/2021) Energiaviraston tehtäväksi on säädetty julkaista verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluvelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisistä alkuperistä ja raaka-aineista kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen. Energiavirasto on julkaissut [verkkosivuillaan](#) taulukon, jossa on julkaistu jakelijakohtaisesti vuosittain seuraavat tiedot kestävyyskriteeriselvityksistä vuodesta 2021 alkaen:

- biopolttoaine
- biopolttoaineen alkuperämaa
- raaka-aine

Julkaistut tiedot pohjautuvat kestävyyskriteeriselvityksiin, ja siten raaka-aineen nimi esitetään verkkosivuilla niin kuin se on kestävyyskriteeriselvityksessä ilmoitettu. Julkaistuihin tietoihin eivät sisälly esimerkiksi biopolttoaineiden tai raaka-aineiden määrät, eikä myöskään tieto veroluokasta.

Energiaviraston velvollisuus tietojen julkaisemiseen perustuu RED II-direktiivin 30 artiklaan sekä kansalliseen kestävyyslakiin. Kestävyyslain 31 §:n 4 mom. mukaan Energiaviraston on julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluvelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-aineesta kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen.

2.5 Jakeluvelvoitteen lisävelvoite

Sen lisäksi, että jakeluvelvollisten jakelemista polttoaineista tietyn vähimmäisosuuden tulee olla uusiutuvia polttoaineita, jakeluvelvollisten tulee täyttää jakeluvelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden lisävelvoite. Lisävelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja bio-kaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluvelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet. Lisävelvoite on esitetty taulukossa 2.

TAULUKKO 2 JAKELUVELVOITTEEN LISÄVELVOITE

Vuosi	Lisävelvoite, %-yksikköä
2021–2024	2,0
2025	3,0
2026 ja 2027	4,0
2028	8,0
2029	9,0
2030 ja sen jälkeen	10,0

Jakeluvelvoitteen lisä- ja vähimmäisosuusvelvoitetta (ks. kappale 2.6) saa täyttää myös muuta kuin biologista alkuperää olevalla uusiutuvalla polttoaineella, jota käytetään välituotteena (*välituotevety*) Suomessa sijaitsevalla jalostamolla perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden tuotantoon, kuitenkin enintään:

- 1) 0,5 prosenttiyksikköä ennen vuotta 2030;
- 2) 1,0 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

Jotta voidaan katsoa, että kyse on välituotteena käytetystä RFNBO-polttoaineesta, jakelijan on osoitettava jalostamolta saamallaan todistuksella, että lisä- ja vähimmäisosuusvelvoitteen täytössä käytetty välituotevety täyttää komission täytäntöönpanoasetuksissa (EU) 2023/1184 (*Komission delegoitu asetus (EU) 2023/1184 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 täydentämisestä ottamalla käyttöön unionin menetelmä, jossa vahvistetaan muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden tuotantoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt*) ja (EU) 2023/1185 (*Komission delegoitu asetus (EU) 2023/1185 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 täydentämisestä vahvistamalla kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavia kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskeva vähimmäiskynnys ja täsmentämällä menetelmä muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla ja kierrätetyillä hiilipitoisilla polttoaineilla saavutettavien kasvihuonekaasupäästöjen vähennysten määrittämiseksi*) säädetyt vaatimukset. RED-direktiivin mukaan välituotteena käytetyn RFNBO-polttoaineen tuotannossa käytetyn sähkön voi myös osoittaa osittain uusiutuvaksi käyttämällä uusiutuvista lähteistä tuotetun sähkön keskimääräistä osuutta tuotantomassassa mitattuna kaksi vuotta ennen asianomaista vuotta.

Jos lisä- ja vähimmäisosuusvelvoitetta täytetään biopolttoaineiden tuotannossa käytetyllä välituotevedyllä, välituotevedyn käytöllä saavutettua kasvihuonekaasupäästöjen vähennystä ei saa ottaa huomioon biopolttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennysten laskennassa.

2.5.1 Välituotevety

Jakelijan on solmittava sopimus velvoitteen täyttämistä välituotevetyä käyttävän jalostamon kanssa luvussa 2.17 kuvatus mukaisesti. Välituotevedyksi voidaan katsoa ainoastaan Suomessa sijaitsevalla jalostamolla välituotteena käytetyn kestävän RFNBO-polttoaineen määrä, joka voidaan osoittaa käytetyksi perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden tuotantoon. Muiden kuin edellä mainittujen lopputuotteiden tuottamiseen käytettyä RFNBO-polttoainetta ei katsota jakeluvelvoitelain tarkoittamaksi välituotevedyksi.

Jakelijan tulee raportoida välituotevedyn käyttöä koskevat tiedot Energiavirastolle vuosittain uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoituksella (ks. kappale [4.1](#)). Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä Energiavirastolle tulee toimittaa myös jäljennös jakelijan ja jalostamon välisestä sopimuksesta koskien vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämistä. Tiedot tulee toimittaa jalostamokohtaisesti. Välituotevedyn määrä tulee raportoida Energiavirastolle kilogrammoina ja alemman lämpöarvon mukaisesti megajouleina. Jokaisen raportoidun erän tulee sisältää tieto erän kestävyyskriteerien täyttymisestä.

Jalostamon tulee osoittaa jalostamolla käytetyn RFNBO-polttoaineen kestävyys sekä se, että kestävä RFNBO-polttoaine on käytetty välituotteena perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden tuotantoon. RFNBO-polttoaineen kestävyys voidaan osoittaa joko kansallisella tai vapaaehtoisella järjestelmällä. Jotta välituotteena käytetyn vedyn synnyttämä jakeluvelvoitetäyttö voitaisiin osoittaa näiden ohjeiden mukaan määritetyksi, tulee jalostamon käyttämä RFNBO-polttoaine joka tapauksessa lisätä kansalliseen kestävyysjärjestelmään. Myös vapaaehtoista järjestelmää voi käyttää tähän tarkoitukseen, mikäli sertifiointi kattaa Suomen jakeluvelvoitteeseen vaadittavat tiedot, mutta Energiaviraston käsityksen mukaan tämä ei toistaiseksi ole mahdollista. Kansallisessa kestävyysjärjestelmässä tulee pystyä osoittamaan RFNBO-polttoaineen käyttö välituotteena perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden tuotantoon, mitä varten kestävyysjärjestelmässä tulee kuvata jalostamon prosessit ja lopputuotteet sellaisella tarkkuudella, että välituotevedyn osuus kaikesta käytetystä RFNBO-polttoaineesta voidaan kestävyysjärjestelmässä vahvistetuin menetelmin osoittaa. Lisäksi jalostamon tulee kestävyysjärjestelmässään huomioida se, että välituotevedyn käytöllä saavutettua kasvihuonekaasupäästöjen vähennystä ei oteta mukaan huomioon biopolttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennysten laskenta. Nämä biopolttoaine-erät, joiden tuotantoon on käytetty välituotevetyä, tulee raportoida Energiavirastolle vuosittaisessa kestävyyskriteeriselvityksessä.

Välituotevedyn lisä- ja vähimmäisosuusvelvoitteen täyttö syntyy jalostamolla sellaisessa RFNBO-polttoaineen kulutuspisteessä, jossa RFNBO-polttoainetta syötetään liikenteen polttoaineita valmistavaan prosessiin. Asia ratkaistaan lopulta kestävyysjärjestelmää koskevassa hakeuksessa. Mikäli jalostamolla käytetään RFNBO-polttoainetta välituotteena ainoastaan perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden tuotantoon, on näiden polttoaineiden tuotantoon kulutetun RFNBO-polttoaineen määrä kokonaisuudessaan lain tarkoittamaa välituotevetyä. Mikäli jalostamolla syntyy samassa prosessissa perinteisten liikenteen polttoaineiden tai biopolttoaineiden lisäksi myös muita energiasisällön omaavia lopputuotteita, tulee liikennepolttoaineiden tuottamiseen kuluvan välituotevedyn määrä pystyä erottamaan vedyn muusta käytöstä.

Jalostamotasolla RFNBO-polttoaineen kulutus tulee jakaa kaikkien sen avulla tuotettujen eri lopputuotteiden välille prosessin lopussa. Allokointi tulee tehdä lopputuotteiden energiasisällön pe-

rusteella vuositasolla. Jalostamolle sisään tulevan RFNBO-polttoaineen määrä tulee allokoida välituotevetykäytön ja jakeluvelvoitelain soveltamisalan ulkopuolelle jäävän muun käytön välille. Allokaatiokerroin välituotevedylle on jalostamon tuottamien perinteisten liikennepolttoaineiden tai biopolttoaineiden energiasisältöjen (MJ) suhde kaikkien jalostamolla syntyvien energiasisällön omaavien lopputuotteiden energiasisältöjen summaan (MJ). Perinteisten liikennepolttoaineiden ja biopolttoaineiden energiasisällön laskennassa tulee soveltaa jakeluvelvoitelain 2 §:n 2 mom. mukaisia lämpöarvoja. Jos polttoaineelle tai muun energiasisällön omaavalle lopputuotteelle ei 2 momentissa ole säädetty alempaa lämpöarvoa, tulee soveltaa RED III-direktiivin liitteen III mukaisia lämpöarvoja. Mikäli lämpöarvoa ei löydy edellä mainituista lähteistä, tulee lopputuotteen lämpöarvo määrittää itse ja sen määrittämisessä sovellettu standardi ilmoittaa. Allokaatiokerroin lasketaan vuositasolla perustuen jalostamon tosiasialliseen lopputuotekaumaan. Mikäli jalostamolla ei ole jonkin lopputuotteen osalta tietoa siitä, ohjautuuko lopputuote liikennesektorille vai muuhun käyttöön (kuten RED III mukainen 22 a artiklan mukainen teollisuuskäyttö tai työkonekäyttö), tulee liikennepolttoaineiden osuuden selvittämiseksi soveltaa EU-tason tilastotietoa. Energiavirasto tulee myöhemmin ohjeessaan ottamaan kantaa siihen, mitä tilastotietoa eri sektoreille ohjautuvien lopputuotteiden osuuksien määrittämiseksi tulee soveltaa.

Välituotevedyn synnyttämä lisä- ja vähimmäisosuusvelvoitteen täyttö (MJ) vuositasolla saadaan kertomalla sisään syötetyn kestävä RFNBO-polttoaineen määrä (kg) polttoaineen alemmalla lämpöarvolla (LHV, MJ/kg) ja allokaatiokertoimella:

$$Välituotevedyn\ velvoitetäyttö\ (MJ) = m_{RFNBO} \times LHV_{RFNBO} \times allokaatiokerroin$$

Välituotevetyä koskeva ohjeistus voi tarkentua myöhemmin, kun teollisuuden vedyn sääntely valmistuu. Esimerkiksi jalostamoilla kulutettu RFNBO-vety voi täyttää sekä liikenne- että teollisuussektorin tavoitetta, ja tämän ohjeen julkaisuvaiheessa teollisuuden RFNBO-vetyä ja sen jatkojalosteita koskevia RED III-direktiivin tavoitteita ei ole viety vielä kansalliseen lainsäädäntöön.

2.6 Jakeluvelvoitteen vähimmäisosuusvelvoite

Jakeluvelvoitteen ja jakeluvelvoitteen lisävelvoitteen lisäksi jakeluvelvollisten tulee täyttää jakeluvelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden vähimmäisosuusvelvoite.

Vuoteen 2025 asti vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämiseen laskettiin biopolttoaineet ja biokaasu, jotka oli tuotettu tai valmistettu jakeluvelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista. Vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämistä ei tällöin edellytetty jakelijalta, joka toimitti kulutukseen ainoastaan muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita. Vuodesta 2028 alkaen vähimmäisosuusvelvoite tulee täyttää muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla. Vähimmäisosuusvelvoite ei koske vapaaehtoisia jakelijoita. Vähimmäisosuusvelvoite on esitetty taulukossa 3.

TAULUKKO 3 JAKELUVELVOITTEEN VÄHIMMÄISOSUUSVELVOITE

Vuosi	Vähimmäisosuusvelvoite, %-yksikköä
2028 ja 2029	1,5
2030 ja sen jälkeen	4,0

2.7 Jakeluvelvoitelain liite

Jakeluvelvoitelain liite jaetaan A- ja B-osaan. A-osassa on lueteltu sellaiset raaka-aineet, joista tuotetut tai valmistetut biopolttoaineet tai biokaasu lasketaan jakeluvelvoitteen lisävelvoitteeseen.

Energiavirasto voi jakeluvelvoitelain mukaisen jakelijan tai kestävyyslain mukaisen toiminnanharjoittajan hakemuksesta päättää antaa jakeluvelvoitelain 5 b §:n mukaisen päätöksen eli ennakkotiedon siitä, pidetäänkö raaka-ainetta, josta tuotetaan tai valmistetaan biopolttoainetta tai biokaasua, jakeluvelvoitelain liitteen mukaisena raaka-aineena. Ennakkotietopäätöksiä on käsitelty tarkemmin kappaleessa 8.

Jakeluvelvoitelain liitteen A-osa

Jakeluvelvoitelain liitteen A-osassa on lueteltu raaka-aineet, joista tuotetun tai valmistetun biopolttoaineen tai biokaasun lasketaan täyttävän jakeluvelvoitteen lisävelvoitetta. Edellä mainitut raaka-aineet ovat seuraavat:

- a) levät, jos ne on tuotettu maalla lammikoissa tai valoreaktoreissa
- b) sekalaisen yhdyskuntajätteen biomassaosuus, ei kuitenkaan lajiteltu kotitalousjäte, johon sovelletaan yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja kierrätystä koskevia velvoitteita
- c) kotitalouksista peräisin oleva biojäte ja vastaava jäte, jota koskee jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 10 a kohdassa tarkoitettu erilliskeräys
- d) teollisuusjätteen biomassaosuus, joka ei sovellu käytettäväksi elintarvike- tai rehuketjussa, mukaan lukien raaka-aineet, jotka ovat peräisin vähittäis- ja tukkukaupasta sekä elintarvike- ja rehuteollisuudesta ja kalastus- ja vesiviljelyalalta, lukuun ottamatta B osassa mainittuja raaka-aineita²
- e) olki
- f) eläinten lanta ja jätevesiliete
- g) palmuöljypuristamoiden jäteliete ja tyhjät palmuhedelmättertut
- h) mäntypiki
- i) raaka glyseroli
- j) sokeriruokojäte
- k) rypäleiden puristejäännökset ja viinisakka
- l) pähkinänkuoret
- m) kuoret
- n) tähkät, joista on poistettu maissinjyvät

² Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.8.

o) metsätalouden ja siihen perustuvan teollisuuden jätteistä ja tähteistä saatava biomassaosuus, kuten puunkuori, oksat, esikaupalliset harvennukset, lehdet, neulaset, latvukset, sahanpuru, kutterilastut, mustalipeä, ruskealipeä, kuituliete, ligniini ja mäntyöljy

p) muiden kuin ruokakasvien selluloosa eli pääasiassa sellainen selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuvaa raaka-aine, jonka ligniinipitoisuus on alhaisempi kuin lignoselluloosassa, mukaan lukien ravinto- ja rehukasvien tähteet, tärkkelyspitoisuudeltaan alhaiset heinämäiset energiakasvit, teollisuustähteet ja biojätteestä peräisin oleva raaka-aine³

q) muu lignoselluloosa eli ligniinistä, selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuva raaka-aine, kuten metsistä, puumaisista energiakasveista sekä puunjalostusteollisuuden tähteistä ja jätteistä saatava biomassa, lukuun ottamatta sahatukkeja ja vaneritukkeja

r) alkoholin valmistuksessa muodostuvat sikunaöljyt

s) puumassan tuotannosta sulfaattiselluloprosessissa syntyvä raakametanoli

t) sellaiset välikasvit, kuten kerääjäkasvit ja peitekasvit, joita kasvatetaan alueilla, joilla lyhyen kasvukauden vuoksi ravinto- ja rehukasvien tuotanto on rajoitettu yhteen satoon, edellyttäen, ettei niiden käyttö lisää viljelymaan tarvetta ja että maaperän orgaanisen aineksen pitoisuus säilytetään, siltä osin kuin kyseisiä välikasveja käytetään ilmailualan biopolttoaineiden tuotantoon⁴

u) vakavasti huonontuneella maalla kasvatettavat viljelykasvit, ravinto- ja rehukasveja lukuun ottamatta, siltä osin kuin kyseisiä viljelykasveja käytetään ilmailualan biopolttoaineiden tuotantoon⁵

v) syanobakteerit

2.8 Jakeluvelvoitelain liitteen tarkennukset

Liitteen A osan d alakohta ja B osa koskevat teollisuusjätteiden biomassaosuuksia, jotka eivät kelpaa elintarvike- ja rehuketjujen käyttöön. Näiden alakohtien soveltamisessa otetaan huomioon teknistaloudellisia näkökohtia sekä biomassojen elintarvike- ja rehukäyttöä rajoittavat terveysriskit.

Liitteen A osan p alakohta koskee muiden kuin ruokakasvien selluloosaa. Nurmikasveja ei ole mainittu kohdassa, mutta niiden katsotaan kuuluvan kyseisen alakohdan soveltamisalaan.

Liitteen A osan alakohtat t) ja u) poikkeavat hallituksen esityksen (HE 67/2025) mukaisesti soveltamisalaltaan muista liitteen A osaan listatuista raaka-aineista. Ainostaan lentoliikenteen biopolttoaineen tuotannon valmistuksessa käytetyt välikasvit ja vakavasti huonontuneella maalla kasvatettavat viljelykasvit luokiteltaisiin kehittyneiksi polttoaineiksi.

Liitteen B osan b kohdassa viitataan sivutuoteasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 1 ja 9 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 2. Sivutuoteasetuksen mukaan eläimistä saatavat sivutuotteet on luokiteltava erityisiin luokkiin niiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttaman riskin vakavuuden mukaan. Alakohdan soveltamisalaan luetaan sivutuoteasetuksen luokkien 1 ja 2

³ Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.8.

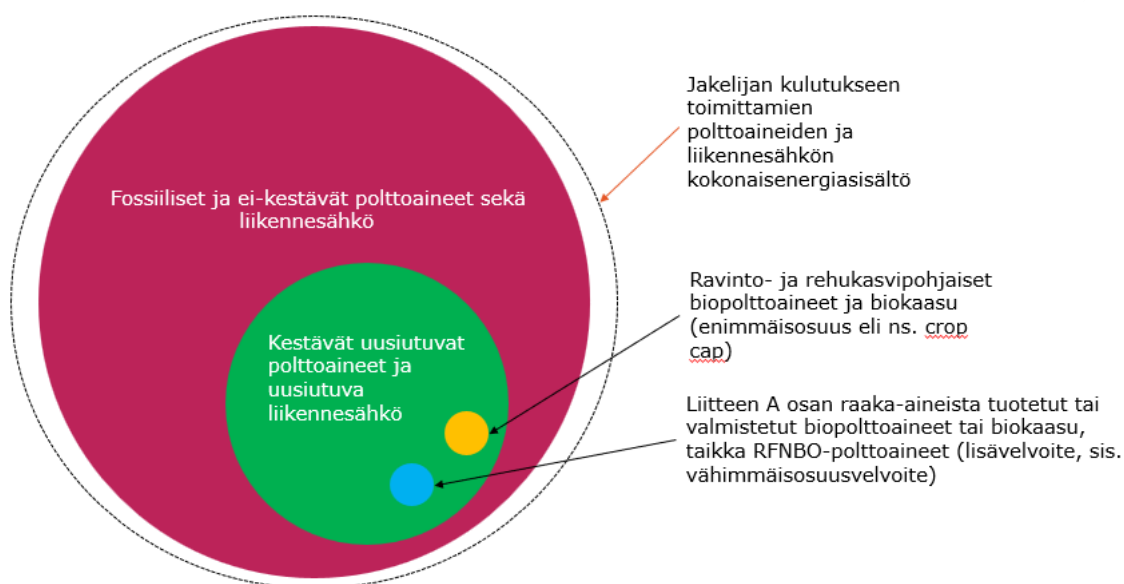
⁴ Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.8.

⁵ Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.8.

mukaiset eläimistä saatavat sivutuotteet, mutta ei sivutuoteasetuksen luokan 3 mukaisia eläimistä saatavia sivutuotteita.

2.9 Tarkennuksia velvoitteiden muodostumiseen ja niiden täyttöön

Jakelijan kulutukseen toimittamat kestävät uusiutuvat polttoaineet eli jakeluvelvoitteeseen kuuluvat polttoaineet ja uusiutuva liikennesähkö ovat jakelijan kaikkien kulutukseen toimittamien polttoaineiden ja liikennesähkön osajoukko (ks. kuva 1). Lisäksi lisävelvoite sekä ravinto- ja rehuksvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (jäljempänä tässä kappaleessa "alatavoitteet") ovat kestävien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön osajoukko. Vähimmäisosuusvelvoite ei näy kuvassa 1, sillä se on lisävelvoitteen osajoukko. Mikäli jakelija täyttää alatavoitteita, jakelija täyttää samalla myös joko uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta tai biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta (jäljempänä tässä kappaleessa "päätaavoitteet"). Alatavoitteiden velvoiteprosentti kuvaa alatavoitteisiin kuuluvien polttoaineiden energiasisällön ja kokonaisenergisäisällön suhdetta. Esimerkiksi kahden prosentin lisävelvoite tarkoittaa kahta prosenttia jakelijan kulutukseen toimittamien polttoaineiden ja liikennesähkön kokonaisenergisäisällöstä.

KUVA 1 JAKELIJAN KULUTUKSEEN TOIMITTAMAT POLTTOAINEET JA LIIKENNESÄHKÖ SEKÄ ERI OSAJOUKKOJEN ROOLI JAKELUVELVOITTEESSA. KESTÄVÄT UUSIUTUVAT POLTTOAINEET JA UUSIUTUVA LIIKENNESÄHKÖ OVAT KAIKKIEN POLTTOAINEIDEN JA LIIKENNESÄHKÖN OSAJOUKKO. ALATAVOITTEET OVAT KESTÄVIEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JA UUSIUTUVAN LIIKENNESÄHKÖN OSAJOUKKO. VÄHIMMÄISOSUUSVELVOITE ON LISÄVELVOITTEEN OSAJOUKKO.

Alatavoitteita ei voi erottaa päätavoitteista. Tämä täytyy huomioida jakelijoiden välisissä sopimuksissa. Mikäli jakelijat ovat sopineet alatavoitteen siirtämisestä (ks. luku [2.16](#)), täytyy jakelijoiden välillä siirtää myös päätavoitetta. Lisävelvoitteen siirtäminen tapahtuu normaalisti samansuuruisena uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen kanssa. Vähimmäisosuusvelvoitteen siirtäminen tapahtuu normaalisti samansuuruisena lisävelvoitteen ja uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen kanssa. Ravinto- ja rehukasvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (jäljempänä ”enimmäisosuus”) on rajoite, joten se siirtyy negatiivisena vastaanottajalle. Taulukossa 4 on kuvattu kahden jakelijan välisissä siirroissa tapahtuva tasemuutos pää- ja alatavoitteissa, mikäli tavoitetta siirretään 10 yksikköä jakelijalta toiselle. Taulukossa jakeluvelvoitteella tarkoitetaan uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta, mutta tasemuutokseen biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ja enimmäisosuuden kanssa sovelletaan samaa laskentaa.

TAULUKKO 4 TASEMUUTOKSET ERI VELVOITTEITA SIIRRETTÄESSÄ JA VASTAANOTTAESSA 10 YKSIKKÖÄ

Siirrettävä velvoite	Muutos jakeluvelvoitteessa	Muutos lisävelvoitteessa	Muutos vähimmäisosuusvelvoitteessa	Muutos enimmäisosuudessa
Jakeluvelvoite	-10	0	0	0
Lisävelvoite	-10	-10	0	0
Vähimmäisosuus- velvoite	-10	-10	-10	0
Enimmäisosuus	-10	0	0	+10

Vastaanotettava velvoite	Muutos jakeluvelvoitteessa	Muutos lisävelvoitteessa	Muutos vähimmäisosuusvelvoitteessa	Muutos enimmäisosuudessa
Jakeluvelvoite	+10	0	0	0
Lisävelvoite	+10	+10	0	0
Vähimmäisosuus- velvoite	+10	+10	+10	0
Enimmäisosuus	+10	0	0	-10

2.10 Polttoaineiden energiasisältö

Polttoaineiden energiasisällöllä tarkoitetaan niiden alemmaa lämpöarvoa. Jakeluvelvoitelain 2 §:n 15 kohdassa on määritelty yleisimpien polttoaineiden lämpöarvot (taulukko 5), joita tulee käyttää velvoitteen toteutumista ilmoitettaessa. Mikäli kyseisessä kohdassa ei ole listattu ilmoittajan käyttämää uusiutuvaa polttoainetta, tulee ilmoittajan itse selvittää uusiutuvan polttoaineen alempi lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaan lämpöarvo on määritelty.

TAULUKKO 5 JAKELUVELVOITELAISIA MÄÄRITELLYT YLEISIMPIEN POLTTOAINEIDEN LÄMPÖÄRVOT

Polttoaine	Lämpöarvo, MJ/l	Lämpöarvo, MJ/kg
Moottoribensiini	32	-
Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensiini	32	-
Dieselöljy	36	-
Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel	36	-
Maakaasu ja nesteytetty maakaasu	-	50
Biobensiini	32	-
Bioetanoli	21	-
Biodiesel (FAME)	33	-
Synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava	34	-
Bio-ETBE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 37 prosenttia	27	-
Bio-MTBE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 22 prosenttia	26	-
Bio-TAEE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 29 prosenttia	29	-
Bio-TAME, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 18 prosenttia	28	-
Biometanoli	16	-
Biokaasu	-	50
Bionestekaasu	-	46

Selvitys listauksesta puuttuvan uusiutuvan polttoaineen lämpöarvosta ja sen määrittämiseen käytetystä standardista tulee tehdä vapaamuotoiselle liitteelle, joka liitetään varsinaisen jakeluvelvoiteilmoituksen mukaan.

2.11 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen

Jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaan jakelijan on toimitettava kulutukseen uusiutuvia polttoaineita. Uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön kokonaismäärästä tulee olla vähintään jakeluvelvoitelain 5 §:ssä määritellyn prosenttiosuuden mukainen kunakin vuonna. Kulutukseen toimittamisella jakeluvelvoitelain 2 §:n 11 kohdan mukaan tarkoitetaan nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain (182/2010) 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista, kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspisteen kautta

ja liikennesähkön kulutukseen toimittamista yhden tai useamman yleisesti saatavilla olevan la-
tauspisteen kautta. Valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdan mukaan kulutukseen luovuttamisella
tarkoitetaan valmisteveron alaisten tuotteiden poistumista, sääntöjenvastainen poistaminen
mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä.

Jakeluvelvoitteen täyttyminen tulee laskea todellisen kulutukseen liikennepolttoaineena toimitet-
un uusiutuvan polttoaineen ja uusiutuvan liikennesähkön määrästä. Lähtökohtana jakeluvelvoi-
telaissa on kuitenkin se, että jakelija seuraa tämän velvoitteen täyttymistä kirjanpidollisesti.
Jakeluvelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville
kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön sekä biopolt-
toaineiden, biokaasun, uusiutuvan liikennesähkön ja muuta kuin biologista alkuperää olevien
uusiutuvien polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista
alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällöt ja
muut jakeluvelvoitelain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystie-
dot). Kirjanpidosta on myös voitava todentaa mm. polttoaineisiin lisättyjen uusiutuvien kompo-
nenttien määrät ja niiden energiasisällöt, jos energiasisältöjä ei ole määriteltä lain 2 §:ssä.

2.12 Uusiutuvien polttoainepitoisuuksien varmistaminen

Uusiutuvien polttoaineiden osuus säiliöissä voidaan tarkastella kirjanpidollisesti, jolloin lasketaan
kulloinkin lisää toimitetun ainekomponentin muutos koko säiliössä. Polttoainejakelijoiden varas-
tosäiliöissä polttoaineen sisältämä uusiutuvan osuus on kuitenkin syytä tarkastaa myös näyte-
analyysillä ainakin 2–3 kertaa vuodessa, jonka jälkeen näytteen perusteella saatuja uusiutuvien
osuuksia tulee käyttää säiliön arvoina, kunnes sinne seuraavan kerran lisätään jotakin kompo-
nenttia. Näytteen perusteella saadun uusiutuvan osuuden poiketessa oleellisesti laskennallisesta
arvosta, tulee jakelijan selvittää, mistä poikkeama johtuu ja vaikuttaako se säiliöstä aiemmin
kulutukseen luovutettujen polttoaineiden uusiutuvien osuuksiin. Vuoden kuluessa tapahtuvista
korjauksista ei tarvitse erikseen ilmoittaa jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä. Niiden tiedot on
kuitenkin syytä tallentaa, jotta ne voidaan tarkastaa tulevilla yritystarkastuksilla.

2.13 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine

Hallituksen esityksessä 231/2006 mainitaan Ahvenanmaan osalta, että Ahvenanmaalla direktii-
vin täytäntöönpano on maakuntahallituksen toimivallassa. Siten Ahvenanmaalla kulutukseen toi-
mitettuja moottoribensiiniä, dieselöljyä, maakaasua, liikennesähköä, biopolttoaineita, biokaa-
sua, muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita ja uusiutuvaa liikennesähköä
ei saa sisällyttää muualla Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista ja liikennesähköstä
tehtävään jakeluvelvoiteilmoitukseen. Myöskään Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettujen uu-
siutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön ei voida katsoa täyttävän muualla Suo-
messa syntynyttä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta, riippumatta siitä toimitetaanko
polttoaineet Ahvenanmaalla verottomina vai verollisina toimituksina.

2.14 Ahvenanmaan jakeluvelvoite

Tasavallan presidentin asetus eräiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta koskevien
hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla (86/2023, jäljempänä sopimusasetus) tuli voi-
maan 1.2.2023. Sopimusasetuksessa säädetään eräiden biopolttoaineiden käytön edistämisestä
liikenteessä annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetussa maakuntalaissa
(Ålands författningsamling 2011:111) säädettyjen ja Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle

kuuluvien jakeluvelvoitelaisia tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä Energiavirastolle. Sopimusasetuksen tarkoituksena on vähentää uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoituksiin liittyvä hallinnollista taakkaa, kun jakelijat raportoivat vain yhdelle viranomaiselle.

Sopimusasetuksen mukaisesti Energiaviraston tehtävänä Ahvenanmaalla on vastaanottaa jakelijan jakeluvelvoitelain 7 §:n mukainen jakeluvelvoiteilmoitus ja tarkistaa ilmoitettujen tietojen oikeellisuus. Energiavirasto toimittaa jakeluvelvoiteilmoitukset tämän jälkeen Ahvenanmaalle. Sopimusasetusta sovellettiin ensimmäisen kerran vuoden 2022 osalta toimitettaviin jakeluvelvoiteilmoituksiin. Jakeluvelvoitteen valvonta Ahvenanmaan maakunnan osalta säilyy kuitenkin edelleen Ahvenanmaan maakunnan hallituksella. Siten Ahvenanmaan maakunnan osalta maakuntalain jakeluvelvoitteista säädetyistä seuraamuksista, kuten esimerkiksi jakeluvelvoitteen noudattamatta jättämisestä aiheutuvasta seuraamusmaksusta, päättää myös jatkossa Ahvenanmaan maakunnan hallitus.

Jakelijan on toimitettava jakeluvelvoiteilmoitus myös Ahvenanmaan maakunnan osalta viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Ahvenanmaan maakunnassa ja Manner-Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista jätetään molemmista erillinen jakeluvelvoiteilmoitus Energiavirastolle. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoitusta on käsitelty tarkemmin tämän ohjeen kappaleessa [4.1](#).

2.15 Vapaaehtoinen jakeluvelvoite

2.15.1 Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen

Jakelijalla on mahdollisuus vapaaehtoisesti hakeutua jakeluvelvoitteen alaisuuteen. Jakeluvelvoitelakia sovelletaan siten kaikilta osin myös vapaaehtoisesti jakeluvelvoitteen piirissä olevaan nestemäisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia.

Mikäli jakelija haluaa hakeutua vapaaehtoisesti jakeluvelvoitteen alaisuuteen ja se toimittaa kalenterivuoden aikana kulutukseen nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita edellä kuvatun mukaisesti, on jakelijan tehtävä jakeluvelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten pyyntö (*vahvistuspyyntö*) Energiavirastolle. Vahvistuspyyntö on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona jakelija haluaa liittyä jakeluvelvoitteen alaisuuteen. Toisin sanoen vahvistuspyyntö tulee jättää viimeistään 30.9., jotta on mahdollista päästä mukaan jakeluvelvoitteeseen seuraavan vuoden alusta.

Jakeluvelvoitelain 3 a §:n mukainen vahvistuspyyntö muodostuu Energiavirastolle toimitettavaa vahvistuspyyntölomakkeesta "Pyyntö jakeluvelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten". Vahvistuspyyntölomake on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Vahvistuspyyntölomakkeella "Pyyntö jakeluvelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten" esitetään jakelijan ja vahvistuspyynnön tiedot, tiedot jakelijan liiketoiminnasta, arvio kulutukseen toimitettavien polttoaineiden määristä, kuvaus siitä miten uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan, vahvistuspyynnön julkisuutta koskevat tiedot sekä mahdolliset lisätiedot. Vahvistus-

pyyntölomake tulee palauttaa pdf-tiedostona vahvistuspyyntölomakkeessa olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Täytetty ja allekirjoitettu lomake tulee toimittaa Energiavirastolle viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluvelvoitteen alaisuuteen. Vahvistuspyyntölomake toimitetaan pdf-tiedostona Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Pyyntö jakeluvelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten". Vahvistuspyyntö toimitetaan Energiaviraston asiointipalvelussa, kun vahvistuspyyntöä koskeva asia otetaan asiointipalvelussa käyttöön. Energiavirasto päivittää ohjeistusta tarkemmin asian käytöstä myöhemmin.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa vahvistuspyyntölomakkeen täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

2.15.2 Vahvistuspäätös ja sen peruutus

Energiavirasto vahvistaa jakelijan sisällyttämisen jakeluvelvoitteen alaisuuteen, jos vahvistuspyynnössä on osoitettu, että jakeluvelvoitelaisissa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että vahvistamiselle ei ole jakeluvelvoitelaisissa säädettyä estettä. Vahvistuspäätös on voimassa toistaiseksi.

Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos vahvistuspyynnössä tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet vahvistuspäätökseen tai muutoin siihen liittyvään harkintaan. Lisäksi Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos jakelija ei enää täytä jakeluvelvoitelain 3 §:n 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Energiaviraston on päätettävä, että vahvistuspäätös peruutetaan, jos jakelija tekee asiaa koskevan vapaamuotoisen hakemuksen Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Hakemus vahvistuspäätöksen peruuttamiseen". Vapaamuotoisesta hakemuksesta tulee käydä ilmi vähintään jakelijan tiedot (virallinen nimi, y-tunnus ja virallinen osoite), peruutettava vahvistuspäätös, peruutuksen syy ja peruutuksen voimaantulon päivämäärä. Mikäli peruutushakemus sisältää salassa pidettävää tietoa, tulee tästä myös olla maininta hakemuksessa. Lähtökohtaisesti peruutushakemus ja siitä tehtävä peruutuspäätös ovat julkisia asiakirjoja. Peruutushakemus tulee olla allekirjoitettu toiminnanharjoittajan yhtiöjärjestyksen tai vastaavan mukaisesti. Hakemuksessa tulee siis olla sellaisen henkilön (tai henkilöiden) allekirjoitukset, jolla on toiminnanharjoittajan nimenkirjoitusoikeus. Mikäli allekirjoittaja poikkeaa tästä, tulisi hakemukseen liittää asiakirja, josta käy ilmi allekirjoittajan nimenkirjoitusoikeus. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen tulee voimaan aikaisintaan hakemuksen jättämisajankohtaa seuraavana kalenterivuonna. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen ei siis voi astua voimaan kesken kalenterivuoden. Vahvistuspäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Vapaamuotoinen hakemus toimitetaan Energiaviraston asiointipalvelussa, kun vahvistuspäätöksen peruutusta koskeva asia otetaan asiointipalvelussa käyttöön. Energiavirasto päivittää ohjeistusta tarkemmin asian käytöstä myöhemmin.

2.16 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen linjauksia

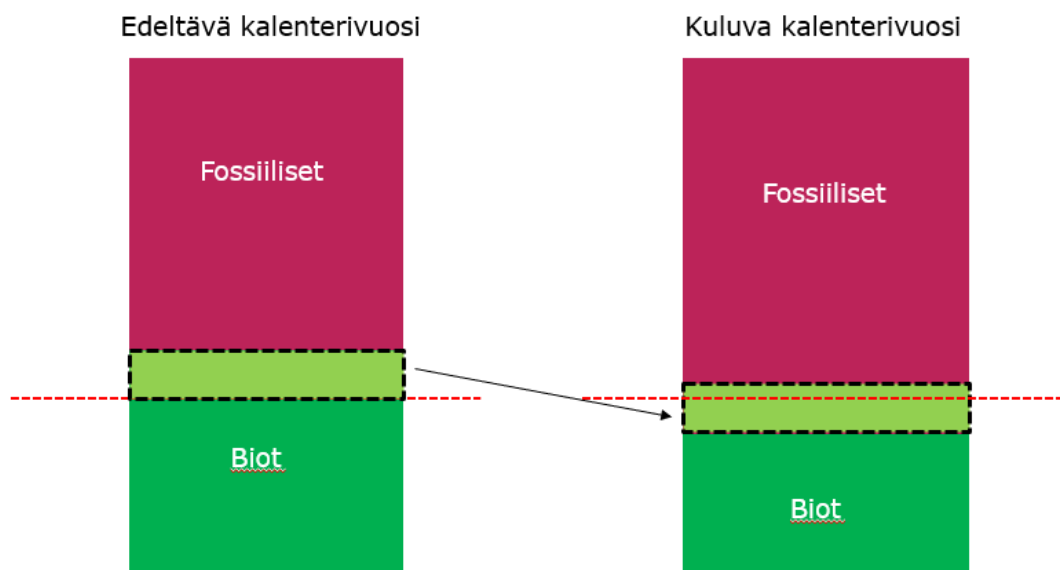
Verottomat kulutukseen luovutukset

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoite ei koske verottomia kulutukseen luovutuksia. Eli mm. aluksille ja diplomaateille kulutukseen verottomasti luovutettavia moottoribensiiniä, dieselöljyä,

biopolttoaineita ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä liikenteen polttoaineita ei oteta mukaan uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteeseen ollenkaan.

Ristiintäyttö ja ylitäyttö

Ylitäytöllä tarkoitetaan jakeluvelvoitelain näkökulmasta jakeluvelvoitteen ylimenevää osuutta, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Kalenterivuosina 2022 ja 2023 jakelija sai ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain näkökulmasta ylitäytöllä puolestaan tarkoitetaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ylittävää biopolttoöljyn energiasisällön osuutta, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa ja jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Ylitäyttöä on havainnollistettu alla esitetyssä kuvassa (Kuva 2) ja jäljempänä kuvatuissa esimerkeissä 1–3. Esimerkkien kaavoissa käytetyt muuttujat on listattu selitteineen taulukkoon 6.

KUVA 2 YLITÄYTÖN SIIRTYMINEN EDELTÄVÄLTÄ KALENTERIVUODELTA

TAULUKKO 6 ESIMERKKIEN KAAVOISSA KÄYTETYT MUUTTUJAT SELITTEINEEN

Merkki	Selite
$E_{uusiutuvat}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun kestävän uusiutuvan polttoaineen energiasisältö
$E_{ylitäättö}$	Oman edeltävältä kalenterivuodelta siirretyn ylitäytön energiasisältö
$E_{vastaanotettu}$	Yhdeltä tai useammalta yritykseltä vastaanotetun velvoitteen täyttämisen energiasisältö
$E_{siirretty}$	Yhdelle tai useammalle yritykselle siirretyn velvoitteen täyttämisen energiasisältö
$E_{fossiiliset}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun fossiilisen ja ei-kestävän polttoaineen energiasisältö
$E_{velvoite}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitettava jakeluvelvoiteprosentin mukainen energiasisältö
$E_{ristiintäyttö}$	Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta biopolttoöllyn jakeluvelvoitteeseen (tai päinvastoin) siirretty energiasisältö
$E_{tiite A}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun kehittyneiden uusiutuvien polttoaineen energiasisältö
$E_{lisävelvoite}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitettava kehittyneiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteprosenttiyksikön mukainen energiasisältö

Esimerkki 1

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 14 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 86 yksikköä vuonna 2024. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2024 jakeluvelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluvelvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäyttöä uusiutuvia polttoaineita 3 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 17 yksikköä. Tästä 3,5 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2025 ylitäyttönä. 3,5 yksikköä muodostaa alle 30 prosenttia vuoden 2024 jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, joten sen voi siirtää täysimääräisenä.

$$\begin{aligned}
 \text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{uusiutuvat} + E_{ylitäättö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty}}{E_{uusiutuvat} + E_{fossiiliset}} \\
 &= \frac{14 + 3 + 0 - 0}{14 + 86} = 17 \%
 \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 17 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned}
 \text{Ylitäättö} &= E_{uusiutuvat} + E_{ylitäättö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty} - E_{velvoite} \\
 &= 14 + 3 + 0 - 0 - 13,5 = 3,5
 \end{aligned}$$

$$Ylitäytön maksimi = 0,3 * E_{velvoite} = 0,3 * 13,5 = 4,05$$

Ylitäytön maksimi on suurempi, joten ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (3,5 yksikköä).

Esimerkki 2

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikköä vuonna 2024. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2024 jakeluvelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluvelvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäyttöä 4 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 39 yksikköä. Ylitäyttöä on kertynyt siis yhteensä 25,5 yksikköä. Tästä 4,05 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2025 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi muodostaa maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2024 jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{uusiutuvat} + E_{ylit\u00e4ytt\u00f6} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty}}{E_{uusiutuvat} + E_{fossiiliset}} \\ &= \frac{35 + 4 + 0 - 0}{35 + 65} = 39 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 39 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylit\u00e4ytt\u00f6} &= E_{uusiutuvat} + E_{ylit\u00e4ytt\u00f6} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty} - E_{velvoite} \\ &= 35 + 4 + 0 - 0 - 13,5 = 25,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi} = 0,3 * E_{velvoite} = 0,3 * 13,5 = \mathbf{4,05}$$

Ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi on pienempi, ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 ei voida siirt\u00e4\u00e4 t\u00e4ysim\u00e4\u00e4r\u00e4isen\u00e4 (4,05 yksikk\u00f6\u00e4).

Esimerkki 3 (rajaton ylit\u00e4ytt\u00f6)

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikk\u00f6\u00e4 ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikk\u00f6\u00e4 vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergis\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan siis 100 yksikk\u00f6\u00e4. Vuonna 2023 jakeluvelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikk\u00f6\u00e4 uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on t\u00e4ten jo t\u00e4ytt\u00e4nyt jakeluvelvoiteprosentin mukaisen m\u00e4\u00e4r\u00e4n uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliselt\u00e4 vuodelta siirretty\u00e4 ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 10 yksikk\u00f6\u00e4. Jakelijoiden v\u00e4lisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta t\u00e4ytt\u00e4vien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergis\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan t\u00e4ll\u00f6in 45 yksikk\u00f6\u00e4. Ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 on kertynyt siis yhteens\u00e4 31,5 yksikk\u00f6\u00e4. Ylit\u00e4ytt\u00f6 31,5 yksikk\u00f6\u00e4 voidaan siirt\u00e4\u00e4 kokonaisuudessaan vuodelle 2024 ylit\u00e4ytt\u00f6n\u00e4, sill\u00e4 kalenterivuonna 2023 jakelija saa ottaa ylitt\u00e4v\u00e4n uusiutuvien polttoaineiden energias\u00e4ll\u00f6n osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa.

$$\text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% = \frac{E_{uusiutuvat} + E_{ylit\u00e4ytt\u00f6} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty}}{E_{uusiutuvat} + E_{fossiiliset}}$$

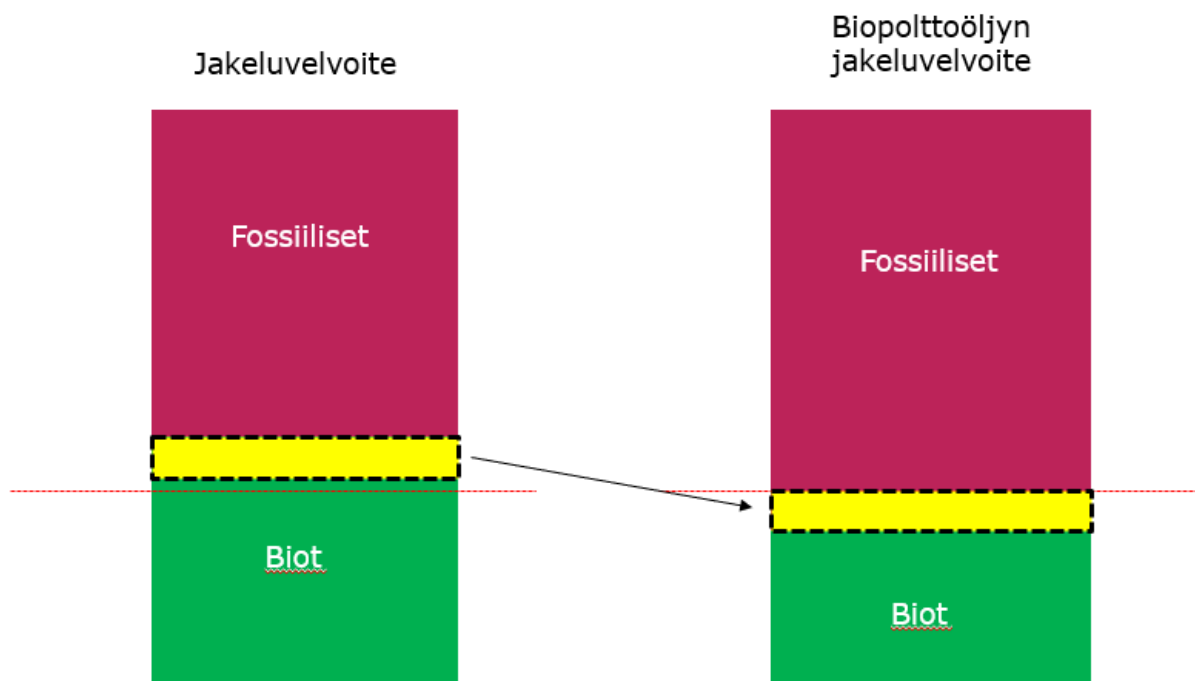
$$= \frac{35 + 10 + 0 - 0}{35 + 65} = 45 \%$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 45 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} Ylitäyttö &= E_{uusiutuvat} + E_{ylitäyttö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty} - E_{velvoite} \\ &= 35 + 10 + 0 - 0 - 13,5 = 31,5 \end{aligned}$$

Ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (31,5 yksikköä).

Ristiintäytöllä tarkoitetaan jakeluvelvoitelain näkökulmasta jakeluvelvoitteen ylimenevää osuutta, jonka uusiutuvien polttoaineiden jakelija ottaa huomioon biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain näkökulmasta ristiintäytöllä puolestaan tarkoitetaan ylimenevää biopolttoöljyn energiasisällön osuutta, jonka biopolttoöljyn jakelija ottaa huomioon samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta. Ristiintäyttöä on havainnollistettu alla esitetyssä kuvassa (Kuva 3) ja jäljempänä kuvatuissa esimerkeissä 4–6.

KUVA 3 RISTIINTÄYTTÄMINEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JAKELUVELVOITTEESTA BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUVELVOITTEeseen

Ristiintäytön ja ylitäytön tulee tapahtua saman 30 prosentin sisällä. Jakeluvelvoitelain 5 l §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna ylittänyt 5 §:n 1 momentissa säädetyn jakeluvelvoitteensa, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta sekä biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa tarkoitettua samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluvelvoitetta laskettaessa. **Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta.**

Esimerkki 4

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 21 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 79 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 jakeluvelvoiteprosentti on 16,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 16,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla ei ole ylitäyttöä edelliseltä vuodelta.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 5 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 95 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 biopolttoöljyn jakeluvelvoiteprosentti on 7 %, joten jakelijan tulee toimittaa 7 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla ei ole ylitäyttöä edelliseltä vuodelta.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta 2 yksikköä biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteeseen jää 19 yksikköä, josta 2,5 yksikköä voidaan siirtää seuraavalle vuodelle ylitäytönä. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeseen vastaanotetut 2 yksikköä täyttävät velvoitteen 7:ään yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{21 - 2}{21 + 79} = 19 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 19 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 21 - 16,5 = 4,5 \end{aligned}$$

$$\text{Maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 16,5 = 5,0$$

Ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu maksimi on suurempi, joten ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (2,5 yksikköä). Tarkastellaan seuraavaksi biopolttoöljyn jakeluvelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttoöljyn jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{5 + 2}{5 + 95} = 7 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttoöljyn jakeluvelvoiteprosentti on siis 7 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitystä ei muodostu.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ristiintäyttö %:n laskemisessa jakajana käytetään uusiutuvien polttoaineiden kokonaisvelvoitetta (jakeluvelvoite). Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 7 §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoöljyä kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa ja jakeluvelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluvelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja **siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta.** Lisäksi jakeluvelvoitelain 5 l §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna ylittänyt 5 §:n 1 momentissa säädetyn jakeluvelvoitteensa, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta sekä biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisatarkoitettua samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluvelvoitetta laskettaessa. **Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä,** jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaisesta jakeluvelvoitteesta. Lisäksi jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaan **jakeluvelvoitteella tarkoitetaan uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön osuutta jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällön kokonaismäärästä.**

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta ei voida ylittää ristiintäytettävällä osuudella ja hyödyntää seuraavana vuonna. Jakeluvelvoitelain 5 l §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna ylittänyt 5 §:n 1 momentissa säädetyn jakeluvelvoitteensa, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta sekä biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisa tarkoitettua **samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta laskettaessa.**

Esimerkki 5

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 42 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 58 yksikköä vuonna 2030. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2030 jakeluvelvoiteprosentti on 34 %, joten jakelijan tulee toimittaa 34 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on vuodelta 2029 siirrettyä ylitystä 6 yksikköä. Tämän lisäksi hän vastaanottaa toiselta jakelijalta 2 yksikköä velvoitteen täyttöä ja siirtää toiselle jakelijalle 3 yksikön velvoitteen täyttöä. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 47 yksikköä.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 7 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 93 yksikköä vuonna 2030. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2030 biopolttoöljyn jakeluvelvoiteprosentti on 10 %, joten jakelijan tulee toimittaa 10 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla on 1 yksikkö biopolttoöljyn ylitystä edelliseltä vuodelta. Velvoitetta täyttävien biopolttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 8 yksikköä.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta 2 yksikköä biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteeseen jää 45 yksikköä. Velvoite ylittyy siis 11 yksiköllä. Tästä kuitenkin vain 8,2 yksikköä voidaan siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, sillä ristiintäytön sekä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi muodostaa yhteensä maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2030 jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä. Ylimääräistä 2,8 yksikköä ei voi ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeseen ylitäytöksi, sillä ristiintäyttoa voi hyödyntää vain saman kalenterivuoden velvoitteeseen. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeseen vastaanotetut 2 yksikköä täyttävät velvoitteen 10:een yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{42 + 6 + 2 - 3 - 2}{42 + 58} = 45 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 45 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} + \text{ristiintäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 42 + 6 + 2 - 3 - 34 = 13 \end{aligned}$$

$$\text{Maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 34 = \mathbf{10,2}$$

Ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu maksimi on pienempi, joten ylitäyttoa ei voida siirtää täysimääräisenä. Ristiintäytön suuruus on 2 yksikköä, joten uusiutuvien polttoaineiden seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävän ylitäytön suuruus on maksimissaan **8,2 yksikköä**.

Tarkastellaan seuraavaksi biopolttoöljyn jakeluvelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttoöljyn jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{7 + 1 + 2}{7 + 93} = 10 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttoöljyn jakeluvelvoiteprosentti on siis 10 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitäyttoa ei muodostu.

Esimerkki 6 (rajan ylitäyttö)

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 42 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 58 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 jakeluvelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on vuodelta 2022 siirrettyä ylitäyttoa 6 yksikköä. Tämän lisäksi hän vastaanottaa toiselta jakelijalta 2 yksikköä velvoitteen täyttöä ja siirtää toiselle jakelijalle 3 yksikön velvoitteen täyttöä. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 47 yksikköä.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttöljyä 3 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 97 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 biopolttöljyn jakeluvelvoiteprosentti on 5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 5 yksikköä biopolttöljyä. Jakelijalla on 1 yksikkö biopolttöljyn ylitäyttöä edelliseltä vuodelta. Velvoitetta täyttävien biopolttöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 4 yksikköä.

Jakelija ristiintäyttää biopolttöljyn jakeluvelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta 1:n yksikön biopolttöljyn jakeluvelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteeseen jää 46 yksikköä. Velvoite ylittyy siis 32,5 yksiköllä. Ylitäyttö 32,5 yksikköä voidaan siirtää kokonaisuudessaan vuodelle 2024 ylitäyttönä, sillä kalenterivuonna 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitetta laskettaessa. Biopolttöljyn jakeluvelvoitteeseen vastaanotettu 1 yksikkö täyttää velvoitteen 5:een yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{42 + 6 + 2 - 3 - 1}{42 + 58} = 46 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 46 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} + \text{ristiintäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 42 + 6 + 2 - 3 - 13,5 = 33,5 \end{aligned}$$

Ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä. Ristiintäytön suuruus on 1 yksikkö, joten uusiutuvien polttoaineiden seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävän ylitäytön suuruus on **32,5 yksikköä**. Tarkastellaan seuraavaksi biopolttöljyn jakeluvelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttöljyn jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{3 + 1 + 1}{3 + 97} = 5 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttöljyn jakeluvelvoiteprosentti on siis 5 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitäyttöä ei muodostu.

Jakeluvelvoitteen ja lisävelvoitteen 30 % raja

Jakeluvelvoitetta sekä lisävelvoitetta voi siirtää seuraavalle kalenterivuodelle maksimissaan 30 prosenttia sen kalenterivuoden lisävelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Vaikka lisävelvoitteella on oma 30 prosentin raja, kuuluvat lisävelvoitteen mukaiset polttoaineet jakeluvelvoitteeseen. Lisävelvoite on jakeluvelvoitteen osajoukko eli lisävelvoitteen täyttäminen ja ylittäminen täyttävät myös jakeluvelvoitetta.

Esimerkki 7

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 18 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 82 yksikköä. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 jakeluvelvoiteprosentti on 16,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 16,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluvelvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita.

Jakelijalla on vuodelta 2024 siirrettyä ylitäyttöä 5 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 23 yksikköä. Ylitäyttöä kertyi siis yhteensä 6,5 yksikköä. Tästä 5,0 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2026 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi olla maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2025 jakeluvelvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

Lisäksi jakelijan tulee täyttää lisävelvoitetta 3 %-yksikköä eli 3 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan itse toimittamistaan uusiutuvista polttoaineistaan (yhteensä 18 yksikköä) 6 yksikköä täyttää lisävelvoitetta (12 yksikköä pelkästään jakeluvelvoitetta ja 6 yksikköä jakeluvelvoitetta sekä lisävelvoitetta). Lisävelvoitteen ylitäyttöä kertyi siis 3 yksikköä. Tästä 0,9 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2026 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi olla maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2025 lisävelvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

Tarkastellaan ensin jakeluvelvoiteprosentin muodostuminen:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{18 + 5 + 0 - 0}{18 + 82} = 23 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvelvoiteprosentti on siis 23 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 18 + 5 + 0 - 0 - 16,5 = 6,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 16,5 = 5,0$$

Ylitäytön maksimi on pienempi, ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä (5,0 yksikköä).

Tarkastellaan seuraavaksi lisävelvoitteen täytyminen:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut lisävelvoite} \% - \text{yksikkö} &= \frac{E_{\text{liite A}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{6}{18 + 82} = 6 \% \end{aligned}$$

Toteutunut lisävelvoite on siis 6 %. Tämän lisäksi tarkistetaan lisävelvoitteen ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{liite A}} - E_{\text{lisävelvoite}} \\ &= 6 - 3 = 3 \end{aligned}$$

$$\text{Lisävelvoitteen ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{lisävelvoite}} = 0,3 * 3 = 0,9$$

Lisävelvoitteen ylitäytön maksimi on pienempi, ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä (0,9 yksikköä).

Ainetaseen täsmäys

Jakeluvelvoitteen täyttymistä seurataan vuositasolla. Mikäli jakelijan käyttämä toimintamalli ainetaseen täsmäyksessä ei aiheuta vuositasolla ongelmia jakeluvelvoitelaisissa jakelijalle säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseen eikä jakeluvelvoitteen valvontaan (esim. fyysisen yhteyden jäljitys mahdollistuu kirjanpidon kautta tarkastuksella jälkikäteen), voi jakelija toimia käyttämänsä toimintamallin mukaisesti.

2.17 Sopimukset

2.17.1 Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluvelvoitteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi uusiutuvien polttoaineiden jakelija voi sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle (huomioi luku [2.9](#)). Jakelija voi myös sopia jakeluvelvoitelain 5 a §:ssä säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Jos sopimus riitautetaan tai jakeluvelvoitetta ei muusta sopimussuhteeseen liittyvästä syystä ole täytetty, kukin jakelija vastaa jakeluvelvoitteensa täyttämisestä ja tämän lain mukaisista seuraamuksista. Sopimuksesta on toimitettava jäljennös Energiavirastolle jakeluvelvoitelain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

2.17.2 Sopimukset liikennesähkön toimittajan kanssa

Jakelija saa sopia jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun jakeluvelvoitteensa täyttämisestä lain 5 c §:ssä säädetyin edellytyksin liikennesähkön toimittajan tai hänen valtuuttamansa välittäjän kanssa. Välittäjä voi koota laajemman joukon liikennesähkön toimittajia ja myydä heidän puolestaan uusiutuvan liikennesähkön tikettejä jakelijalle. Liikennesähkön toimittaja, joka on toimittanut sähköä kulutukseen yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta, voi siis tilastollisesti myydä ladatun sähköön uusiutuvan osuuden jakelijalle. Jakelija ostaisi tällöin liikennesähkön toimittajan latauspisteiden kautta jaellun uusiutuvan sähköön omaan jakeluvelvoitteeseensa. Liikennesähkön toimittaja voi tehdä sopimuksen usean eri jakelijan kanssa ja jakaa yleisesti saatavilla olevat latauspisteet jakelijoiden kesken. Sopimuksen on kohdistuttava samaan kalenterivuoteen, jolta jakeluvelvoitelain 7 §:n mukainen ilmoitus tehdään ja siitä on toimitettava jäljennös Energiavirastolle lain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä. Jos sopimus riitautetaan, sopimuksen mukaista uusiutuvan liikennesähkön määrää ei huomioida jakeluvelvoitteessa.

2.17.3 Sopimukset välituotevetyä käyttävien jalostamoiden kanssa

Jotta jakelija voi täyttää jakeluvelvoitelain 5 §:n 4 momentissa säädettyä vähimmäisosuusvelvoitetta lain 5 §:n 5 momentissa tarkoitetulla välituotevedyllä, jakelijan on solmittava sopimus vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämiseksi välituotevetyä käyttävän jalostamon kanssa. Sopimuksen on kohdistuttava samaan kalenterivuoteen, jolta 7 §:n mukainen ilmoitus tehdään ja siitä on toimitettava jäljennös Energiavirastolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä. Jos sopimus riitautetaan, sopimuksen mukaista välituotevedyn määrää ei huomioida jakeluvelvoitteessa.

Jakelijan ja jalostamon välisistä sopimuksista tulee käydä ilmi, miten välituotevedyn käytöstä syntyvä velvoitetäyttö lasketaan ja miten käytettyjen RFNBO-polttoaine-erien kestävyys osoitetaan. Jotta voitaisiin katsoa, että kyse olisi välituotteena käytetystä RFNBO-polttoaineesta, jakelijan olisi saatava jalostamolta todistus, jolla osoitettaisiin, että välituotevety täyttää komission täytäntöönpanoasetuksissa (EU) 2023/1184 ja (EU) 2023/1185 säädetyt vaatimukset.

Sopimuksesta tulee käydä ilmi välituotevetyä käyttävän jalostamon tiedot, esimerkiksi sijainti ja muut yhtiötiedot. Lisäksi sopimuksesta tulee ilmetä jalostamon RFNBO-polttoaineella tuottamien perinteisten liikennepolttoaineiden tai biopolttoaineiden osuus (välituotevetykäytön osuus) kaikista RFNBO-vedyllä tuotetuista lopputuotteista. Välituotevetyä voi hyödyntää jakeluvelvoitteessa ainoastaan siitä osuudesta, joka on jalostamolla käytetty välituotteena liikennepolttoaineiden valmistamiseen.

Mikäli velvoitetäyttöä syntyy biopolttoaineiden tuotannossa käytetystä välituotevedystä, tulee sopimuksesta käydä ilmi, ettei välituotevedyn käytöllä saavutettua kasvihuonekaasupäästöjen vähennystä huomioida biopolttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennysten laskennassa.

Jakelijan on huolehdittava siitä, että välituotevetyä koskevat tiedot siirtyvät jalostamolta jakelijalle, jotta Energiavirasto voi varmistua RFNBO-polttoaineen vaatimustenmukaisuuden täyttymisestä. Jakelijan tulee pyynnöstä pystyä toimittamaan Energiavirastolle sopimuksen mukaisen velvoitetäytön osalta tarvittavat tiedot jalostamolla käytettyjen erien kestävyyskriteerien täytymisestä. Näitä tietoja (erien kestävyystodistuksia) ei tarvitse toimittaa jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä. Vaihtoehtoisesti jakelija ja jalostamo voivat sopia, että jalostamo toimittaa kaikki jakeluvelvoitteen täytön varmentamisen kannalta tarvittavat tiedot jakelijan puolesta Energiavirastolle. Jakelija on kuitenkin aina viime kädessä vastuussa siitä, että tiedot tulevat asianmukaisesti toimitetuksi Energiavirastolle.

3 Biopolttoöljyn jakeluvelvoite

3.1 Yleistä biopolttoöljyn jakeluvelvoitteesta

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaila edistetään biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaan jakelija, joka toimittaa kulutukseen kalenterivuoden aikana vähintään miljoona litraa kevyttä polttoöljyä, on velvollinen toimittamaan biopolttoöljyä kulutukseen tietyn osuuden kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa edellytetään, että biopolttoöljyjen, joilla jakelija täyttää jakeluvelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Jakelijalla tulee olla joko Energiaviraston hyväksymä kansallinen kestävyysjärjestelmä tai Euroopan komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä, jolla biopolttoöljyjen kestävyys osoitetaan. Suomen kansallisen kestävyysjärjestelmän tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen järjestelmän nojalla myönnettyjä kestävyystodistuksia voi käyttää osana kestävyysjärjestelmää. Kestävyystodistuksen sisältövaatimukset on kuvattu kestävyysasetuksen (Valtioneuvoston asetus eräiden polttoaineiden kestävyyskriteereistä, 6/2021) 4 §:ssä.

Biopolttoöljyn energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä eli biopolttoöljyn jakeluvelvoite on esitetty taulukossa 7.

TAULUKKO 7 BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUVELVOITE

Vuosi	Jakeluvelvoite, %
2021	3,0
2022	4,0
2023	5,0
2024	6,0
2025	7,0
2026	8,0
2027	9,0
2028 ja sen jälkeen	10,0

Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoöljyjen osuus saa olla enintään Energiaviraston jakeluvelvoitelain nojalla vahvistaman enimmäisosuuden verran biopolttoöljyn jakeluvelvoitteesta (huomioi luku 2.7). Jos biopolttoöljyn jakelijalla on jakeluvelvoite myös jakeluvelvoitelain nojalla, enimmäisosuus saa kuitenkin olla yhteensä enintään Energiaviraston vahvistaman enimmäisosuuden verran jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitetusta energiasisällön kokonaismäärästä. Energiavirasto vahvisti 30.6.2021 antamallaan [päätöksellä \(Dnro 2140/750/2021\)](#) ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (nk. crop cap -osuus) määräksi 2,6 prosenttiyksikköä.

Sellaisten ravinto- ja rehukasveista tuotettujen bionesteiden, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuus jakeluvelvoitteesta ei saa ylittää tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutetun biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä. Komissio on määritellyt ainoastaan palmuöljyn korkean ILUC riskin raaka-aineeksi tällä hetkellä. Rajoitusta

ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen bioneste-erä on sertifioitu sellaisena bionesteenä, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia. Jakelija voisi käyttää komission RED II:n 30 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hyväksymiä vapaaehtoisia järjestelmiä vähäisen ILUC-riskin bionesteiden sertifiointiin.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ilmoittamista on käsitelty tarkemmin kappaleessa [4.2](#).

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen laiminlyönnistä seuraa lain mukaan seuraamusmaksu, jonka suuruus määräytyy laiminlyönnin suuruuden mukaan⁴.

3.2 Polttoaineiden energiasisältö

Polttoaineiden energiasisällöllä tarkoitetaan niiden alemmaa lämpöarvoa. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 2 §:n 5 kohdassa on määritelty kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyjen lämpöarvot (taulukko 8), joita tulee käyttää velvoitteen toteutumista ilmoitettaessa. Mikäli kyseisessä kohdassa ei ole listattu biopolttoöljyn jakelijan käyttämää biopolttoöljyä, tulee biopolttoöljyn jakelijan itse selvittää polttoaineen alempi lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaan lämpöarvo on määritelty. Selvitys listauksesta puuttuvan biopolttoöljyn lämpöarvosta ja käytetystä standardista tulee tehdä vapaamuotoiselle liitteelle, joka liitetään biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoituksen mukaan.

TAULUKKO 8 BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUVELVOITELAISIA MÄÄRITELLYT POLTTOAINEIDEN LÄMPÖARVOT

Polttoaine	Lämpöarvo, MJ/l
Kevyt polttoöljy	36
Biopolttoöljy (FAME)	33
Synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava	34

3.3 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaan biopolttoöljyn jakelijan on toimitettava kulutukseen biopolttoöljyä biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa määritelty prosenttiosuus laskettuna kyseisenä vuonna kulutukseen toimittamiensa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 2 §:n 4 kohdan mukaan kulutukseen toimitamisella tarkoitetaan kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn toimittamista kulutukseen valmisteverotuslaissa (182/2010) tarkoitetusta väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä. Kulutukseen toimittamisella ei kuitenkaan tarkoiteta biopolttoöljyn jakelijan omassa toiminnassaan käyttämää kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen täyttyminen tulee laskea todellisesta kulutukseen toimitetun biopolttoöljyn määrästä. Lähtökohtana laissa on kuitenkin se, että polttoaineen jakelija seuraa tämän velvoitteen täyttymistä kirjanpidollisesti. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 10 §:n mukaan biopolttoöljyn jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta on myös voitava todentaa mm. polttoaineisiin lisättyjen uusiutuvien komponenttien

⁴ Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 13 §:n mukaan seuraamusmaksu on 0,04 €/MJ.

määrät ja niiden energiasisällöt, jos energiasisältöjä ei ole määritelty biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 2 §:ssä.

3.4 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine

Hallituksen esityksessä 231/2006 mainitaan Ahvenanmaan osalta, että Ahvenanmaalla direktiivin täytäntöönpano on maakuntahallituksen toimivallassa. Siten Ahvenanmaalle kulutukseen toimitettuja kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä ei saa sisällyttää muualla Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista tehtävään biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitukseen. Myöskään Ahvenanmaalle toimitettujen biopolttoöljyjen ei voida katsoa täyttävän muualla Suomessa syntynyttä biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta, riippumatta siitä toimitetaanko polttoaineet Ahvenanmaalle verottomina vai verollisina toimituksina. Ahvenanmaalla ei ole biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta.

3.5 Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen linjauksia

Verottomat kulutukseen luovutukset

Biopolttoöljyn jakeluvelvoite ei koske verottomia kulutukseen luovutuksia. Eli mm. aluksille ja diplomaateille kulutukseen verottomasti luovutettavia kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä ei oteta mukaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitteeseen ollenkaan.

Vertailuarvo

Työkonekäyttöön menneelle biopolttoöljylle ei ole määritelty omaa vertailuarvoa RED II:ssa, mutta sille voidaan soveltaa samaa biopolttoaineen fossiilista vertailuarvoa kuin lämmityskäyttöön menneelle biopolttoöljylle, 80 gCO₂ekv/MJ.

Mikäli biopolttoöljyn jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa biopolttoöljyn loppukäytöstä, voi kaikelle biopolttoöljylle käyttää edellä mainittua RED II:n fossiilista vertailuarvoa 80 gCO₂ekv/MJ.

Ks. myös uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen linjaukset kappaleessa [2.14](#).

Käyttö päästökauppalaitoksessa

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Kyseisen lain mukaan biopolttoöljyllä tarkoitetaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 19 kohdassa tarkoitettua biopolttoöljyä eli lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmoottoreissa ja dieselmoottorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa ei ole avattu tarkemmin mitä lämmityskäytöllä tarkalleen ottaen tarkoitetaan. Lämmityskäyttöä tulee kuitenkin tarkastella lain tarkoituksen ja tavoitteiden näkökulmasta. Lain tavoitteeksi on HE:ssä (199/2018) kirjattu seuraavaa: Esityksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että Suomi täyttää osaltaan taakanjakoasetuksen mukaisen päästöjen vähentämisvelvoitteen kaudella 2021-2030. Esityksellä pannaan toimeen hallitusohjelman, energia- ja ilmastostrategian sekä Kaisun tavoitteita, jotka liittyvät taakanjakosektorin päästövähennemävelvoitteisiin.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain tarkoittaman lämmityskäytön toisin sanoen pitäisi kattaa taakanjakoasetuksen mukaiset lämmityksen kohteet. Taakanjakosektoriin kuuluu: liikenne, alueidenkäyttö ja yhdyskuntarakenne, maatalous, rakennusten erillislämmitys, jätehuolto, F-kaasut ja työkoneet. Rakennusten erillislämmitys kattaa asuinrakennusten, liike- ja julkisten rakennusten, vapaa-ajan asuntojen, maatalouden rakennusten ja kuivureiden lämmityksen. Rakennusten lämmityksen päästöt jakautuvat päästökauppasektorille ja taakanjakosektorille. Päästökauppasektorille lasketaan sähkön- ja kaukolämmöntuotannon päästöt. Taakanjakosektori puolestaan kattaa kiinteistökohtainen lämmitys ja pienten lämpölaitosten päästöt.

Energiaviraston tulkinta asiasta on, että biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta ei voi täyttää päästökauppalaitoksella poltettavalla polttoaineella. Toisin sanoen samaa polttoainetta ei siis voi hyödyntää sekä päästökaupassa nollapäästöisenä että taakanjakosektorin tavoitteissa/velvoitteissa.

3.6 Jakelijoiden väliset sopimukset

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle sovelletaan, mitä jakeluvelvoitelain 6 §:ssä säädetään uusiutuvien polttoaineiden jakelijoiden välisestä sopimuksesta (huomioi luku 2.7). Uusiutuvien polttoaineiden jakelijoiden välisiä sopimuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.15](#).

4 Jakeluvelvoiteilmoitusten laatiminen

4.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoitus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön sekä edellisen kalenterivuoden aikana jalostamalla käytetyn välituotevedyn määrä tuotteittain. Jakelijan, joka jakeluvelvoitelain 6 §:ssä tarkoitetun sopimuksen perusteella toimittaa kulutukseen uusiutuvia polttoaineita, on jakeluvelvoiteilmoituksessaan eriteltävä sopimuksen mukaisesti niiden määrät. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoituksen laadinnan ohjeistusta ja raportointipohjana käytettävää tietotaulukkoa päivitetään joustomekanismin osalta myöhemmin.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitetuista polttoaineista:

- määrät (MJ)
- tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta
- tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista

Jakelijan, joka on tehnyt jakeluvelvoitelain 6 a §:ssä tarkoitetun sopimuksen liikennesähkön toimittajan tai hänen valtuuttamansa välittäjän kanssa, on lisäksi ilmoitettava jakeluvelvoitelain 7 §:n mukaisesti ainakin seuraavat tiedot:

- 1) sopimukseen kuuluvien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden tunnistekoodit;
- 2) kalenterivuoden aikana sopimukseen kuuluvien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitetun sähkön määrä, jonka tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettu tilintarkastaja on tarkastanut ja josta hän on antanut raportin.

Tunnistekooodeilla tarkoitetaan jakeluinfra-asetuksessa tarkoitettuja tunnistekooodeja (ID-tunnukset). Käytännössä jakelijan tulee raportoida Energiavirastolle sopimukseen lukeutuvien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden yksilölliset tunnistekoodit, jotka koostuvat maan sekä toimijan yksilöivästä alkuosasta ja liikennesähkön toimittajan latausaseman ja -pisteen yksilöivästä loppuosasta. Kyseiset tunnistekoodit raportoidaan Energiavirastolle ensimmäistä kertaa vuotta 2025 koskien maaliskuun 2026 loppuun mennessä. Jakeluinfra-asetuksen mukaisten tunnistekoodien tulisi olla jakelijoiden saatavilla 14.4.2025 mennessä. Vuotta 2025 koskevassa raportoinnissa tulee lähtökohtaisesti käyttää koko vuoden osalta jakeluinfra-asetuksen mukaisia tunnistekooodeja. Mikäli jakeluinfra-asetuksen mukaisten tunnistekoodien käyttäminen ei jostain syystä ole lainkaan mahdollista koko vuoden 2025 osalta, on jakelijalla mahdollisuus vuotta 2025 koskevassa raportoinnissa käyttää liikennesähkön toimittajan käyttämiä riittävästi yksilöiviä tunnistekooodeja siltä ajalta, kun jakeluinfra-asetuksen mukaisia tunnistekooodeja ei ole käytössä. Tunnistekoodien avulla jakeluvelvoitteen laskennassa huomioitava liikennesähkö tulee olla aukottomasti jäljitettävissä yksittäisiin latauspisteisiin ja lataustapahtumiin saakka jakeluvelvoitelain mukaisten vaatimusten täyttämiseksi.

Jakeluvelvoitelain muutosta koskevaan hallituksen esitykseen (HE 121/2024) sisältyviin kirjauksiin perustuen Energiavirasto katsoo, että tilintarkastajan tulisi sopia toimeksiannosta ensisijaisesti liikennesähkön toimittajan kanssa ja tilintarkastajan laatima raportti tulisi osoittaa siten liikennesähkön toimittajalle. Energiaviraston kannalta olennaisinta on, että jakelija raportoi

Energiavirastolle tilintarkastajan tarkastaman liikennesähkön määrän, josta tilintarkastaja on antanut raportin.

Energiavirastolle toimitettavan tilintarkastajan raportin tulee sisältää jakeluvelvoitelain 6 a §:n mukaisen sopimuksen ja jakeluvelvoitelain 7 §:n mukaisten liikennesähkön raportointiin liittyvien tietojen tarkastusta koskevat tiedot. Tilintarkastajan tulee kohdistaa tarkastustoimenpiteet liikennesähkön toimittajan tietoihin/tositteisiin, jotka sisältävät tiedot kalenterivuoden aikana jakeluvelvoitelain 6 a §:n mukaiseen sopimukseen kuuluvien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitetuista sähkön määrästä. Energiavirasto katsoo, että tilintarkastajan otannan tulee kattaa vähintään 30 % liikennesähkön toimittajan yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitetun sähkön määrästä. Tilintarkastajalle toimitettavissa tiedoissa tulee eritellä kaikki käytössä olleet lataustyyppit, jotta tilintarkastaja voi muodostaa niiden perusteella kattavan otoksen. Lataustyyppillä tarkoitetaan tässä yhteydessä latausliitintä eli tietoa siitä millä latausliittimellä (Type 2, CCS, MCS) lataus on tapahtunut. Tilintarkastajan raportista tulisi käydä ilmi mitkä em. liikennesähkön toimittajan/valtuutetun välittäjän tiedot tilintarkastaja on käytännössä tarkastanut ja kuinka tilintarkastaja on arvioinut kyseisten tietojen asianmukaisuutta sekä luotettavuutta. Jakelijan tulee toimittaa tilintarkastajan raportti Energiavirastolle jakeluvelvoitelain 7 §:n mukaisen jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä. Muilta osin liikennesähkön toimittajan tietoja tai tositteita ei tule toimittaa jakeluvelvoiteilmoituksen liitteenä Energiavirastoon, ellei Energiavirasto niitä erikseen pyydä nähtäväksi. Energiaviraston tehtävänä on puolestaan tarkastaa, että jakeluvelvoiteilmoituksen sisältämät tietotaulukkoon ilmoitetut liikennesähköä koskevat tiedot ovat yhdenmukaisia jakeluvelvoiteilmoituksen liitteenä toimitetun tilintarkastajan raportin tietojen ja jakeluvelvoitelain 6 a §:n mukaisen sopimuksen tietojen kanssa.

Edellä kuvatut liikennesähköä koskevat raportointivaatimukset koskevat pelkästään jakeluvelvoitelain mukaisia jakelijoita, ei liikennesähkön toimittajia, jotka eivät täytä samanaikaisesti myös jakelijan määritelmää.

Joustomekanismin osalta jakeluvelvoiteilmoituksessa on oltava tieto toteutetuista jakeluvelvoitelain 5 d §:ssä tarkoitetuista päästövähennystoimista, niiden kasvihuonekaasupäästövähennelmästä ja sovellettavasta osuudesta jakeluvelvoitteessa.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoitus jätetään [Energiaviraston asiointipalvelussa](#) asialla "Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys" ja sen yhteyteen lisättävällä tietotaulukolla, jotka ohjaavat jakelijaa raportoimaan tiedot lainsäädännön vaatimassa muodossa. Jakeluvelvoiteilmoitus laaditaan jakeluvelvoitelakia ja tätä ohjetta noudattaen. Energiaviraston asiointipalvelun asian ja tietotaulukon käyttäminen sekä ilmoituksen laatiminen jakeluvelvoitelakia ja tätä ohjetta noudattaen on edellytys sille, että jakelijan voidaan katsoa täyttäneen jakeluvelvoitelain 7 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa.

Jokaisen jakeluvelvoitelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa kalenterivuositain jakeluvelvoiteilmoitus viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Jakelijat eivät voi toimittaa jakeluvelvoiteilmoitusta yhdessä, vaikka jakeluvelvoitelaisissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi jakelija voi sopia velvoitteiden täytöstä jakeluvelvoitelain 6 §:n mukaisesti yhdessä toisen jakelijan kanssa. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoiteilmoituksella raportoidaan samalla kestävyyslain mukaisesti toiminnanharjoittajan kaikkien kulutukseen toimitettujen uusiutuvien polttoaine- ja bioneste-erien keskeisyys.

Kestävyyslain 37 a §:n mukaan toiminnanharjoittajan on uusiutuvien polttoaineiden jäljitettävyyden varmistamiseksi viipymättä kirjattava komission tietokantaan tiedot uusiutuvien polttoaineiden liiketoimista, niiden kestävyysominaisuuksista sekä tiedot saadusta tuotantotuesta ja tukijärjestelmän tyypistä. Toiminnanharjoittajan tietokantaan kirjaamien tietojen tarkkuus ja kattavuus on todennettava kestäväyylain 20 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen yhteydessä. Edellä kuvattuja velvoitteita sovelletaan vasta kyseisen tietokannan käyttöönotosta. Energiavirasto antaa tarkempia määräyksiä tietokannan käyttöönottoon liittyvistä määräajoista ja jakelijaa koskevista raportointivaatimuksista myöhemmin.

Jakeluvelvoitelain 7 §:n mukainen jakeluvelvoiteilmoitus muodostuu Energiaviraston asiointipalvelussa toimitettavasta asiasta "Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys" ja sen yhteyteen lisättävästä tietotaulukosta, joka on julkaistu Energiaviraston [verkkosivuilla](#).

Jakeluvelvoiteilmoituksessa esitetään jakelijan tiedot, jakelijan yhteyshenkilö, tiedot kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön sekä edellisen kalenterivuoden aikana jalostamalla käytetyn välituotevedyn määrästä tuotteittain, tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Jakeluvelvoiteilmoitus tulee toimittaa ohjeiden mukaisesti täytettynä Energiaviraston asiointipalvelussa, jonka käyttöohje löytyy Energiaviraston verkkosivuilta.

Tietotaulukko on Excel-taulukko, johon täytetään yksityiskohtaiset tiedot kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön sekä edellisen kalenterivuoden aikana jalostamalla käytetyn välituotevedyn määrästä tuotteittain, tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Tietotaulukko tulee toimittaa Excel-tiedostona (xlsx-tiedostotyyppi) luvun [4.3](#) ohjeiden mukaisesti täytettynä.

Edellistä kalenterivuotta koskeva jakeluvelvoiteilmoitus sekä täytetty tietotaulukko ilmoituksen liitteenä tulee toimittaa ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiaviraston asiointipalvelussa asialla "Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys". Energiaviraston asiointipalvelun käyttöohje löytyy Energiaviraston [verkkosivuilta](#).

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa jakeluvelvoiteilmoitukseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

4.2 Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava Energiavirastolle edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrä tuotteittain. Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitetuista polttoaineista:

- määrät (MJ)
- tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta
- muut tietojen riittävyyden ja oikeellisuuden arvioinnin kannalta merkitykselliset seikat

Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitus jätetään [Energiaviraston asiointipalvelussa](#) asialla ”Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys” ja sen yhteyteen lisättävällä tietotaulukolla, jotka ohjaavat jakelijaa raportoimaan tiedot lainsäädännön vaatimassa muodossa. Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitus laaditaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitelakia ja tätä ohjetta noudattaen. Energiaviraston asiointipalvelun asian ja tietotaulukon käyttäminen sekä ilmoituksen laatiminen biopolttoöljyn jakeluvelvoitelakia ja tätä ohjetta noudattaen on edellytys sille, että jakelijan voidaan katsoa täyttäneen biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa.

Jokaisen biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa kalenterivuositte mainitun lain mukainen ilmoitus viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Biopolttoöljyn jakelijat eivät voi toimittaa mainitun lain mukaista ilmoitusta yhdessä, vaikka lain mukaan biopolttoöljyn jakelijat voi sopia biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen toteuttamisesta yhdessä toisen jakelijan kanssa. Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoituksella raportoidaan samalla kestävyyslain mukaisesti jakelijan kaikkien kulutukseen toimitettujen uusiutuvien polttoaine- ja bioneste-erien kestävyys.

Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:n mukainen jakeluvelvoiteilmoitus muodostuu Energiaviraston asiointipalvelussa toimitettavasta asiasta ”Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys” ja sen yhteyteen lisättävästä tietotaulukosta, joka on julkaistu Energiaviraston [verkkosivuilla](#).

Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoituksessa esitetään biopolttoöljyn jakelijan tiedot, ilmoituksen yhteyshenkilö sekä tiedot kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrästä tuotteittain, tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot biopolttoöljyjen osuuksista. Biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitus tulee toimittaa ohjeiden mukaisesti täytettynä Energiaviraston asiointipalvelussa, jonka käyttöohje löytyy Energiaviraston [verkkosivuilta](#).

Tietotaulukko on Excel-taulukko, johon täytetään yksityiskohtaiset tiedot kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrästä tuotteittain, tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot biopolttoöljyjen osuuksista. Tietotaulukko tulee toimittaa Excel-tiedostona (xlsx-tiedostotyyppi) luvun [4.3](#) ohjeiden mukaisesti täytettynä.

Edellistä kalenterivuotta koskeva biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitus sekä täytetty tietotaulukko ilmoituksen liitteenä tulee toimittaa ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiaviraston asiointipalvelussa asialla ”Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys”. Energiaviraston asiointipalvelun käyttöohje löytyy Energiaviraston verkkosivuilta.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa biopolttoöljyn jakeluvelvoiteilmoitukseen ja tietotaulukon täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

4.3 Tietotaulukon täyttöohje

Tässä osiossa annetaan ohjeita tietotaulukon täyttämiseen. Tietotaulukko tulee täyttää mahdollisimman tarkasti, huolellisesti ja tämän ohjeistuksen mukaisesti. Tietotaulukko tulee toimittaa Excel-tiedostona (.xlsx-tiedostotyyppi). Taulukkoa ei saa itse lukita tai suojata salasanalla, vaan pyydetyt tiedot tulee olla kopioitavissa taulukosta.

Tietotaulukko koostuu välilehdistä "Yhteenveto (Jakeluvelvoite)", "Yhteenveto (Biopolttoöljy JV)", "Uusiutuvat", "Fossiiliset" ja "Liikennesähkö (Jakeluvelvoite)".

Taulukon "Yhteenveto" -välilehdillä ilmoitetaan jakelijan nimi ja vuosi, jota raportointi koskee. Lisäksi välilehdillä ilmoitetaan mahdollisesti muiden jakelijoiden kanssa tehtyjen sopimusten mukainen jakelijoiden välillä siirretty velvoite (huomioi luku 2.7). Välilehdellä "Yhteenveto (Jakeluvelvoite)" ilmoitetaan myös mahdollista välituotevetyä koskevat tiedot. Muut "Yhteenveto" -välilehtien tiedot kopioituvat automaattisesti taulukon muilta välilehdiltä. Jakelija ilmoittaa välilehdillä "Fossiiliset", "Uusiutuvat" ja "Liikennesähkö (Jakeluvelvoite)" jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaiset tiedot. Välilehdellä "Uusiutuvat" raportoidaan uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden kestävytydestä.

4.3.1 Yleistä taulukon täyttämisestä

Taulukon valkoiset solut ovat tietojen syöttämistä varten. Harmaisiin soluihin Excel laskee arvot syötettyjen tietojen perusteella. Osa harmaista soluista saattaa muuttua valkoiseksi riippuen muihin sarakkeisiin täytetyistä tiedoista. Tällöin solu pyytää syöttämään soluun arvon. Rivin 4 solut antavat lisäohjeita kunkin sarakkeen täyttämiseen. Kaikki vaaditut tiedot tulee täyttää huolellisesti ohjeiden mukaan ja oikein. Mikäli jotain tietoa ei ole saatavilla, tulee kyseiseen kohtaan vastata esim. ei tiedossa, ei saatavilla tai N/A ja perustella tiedon puuttuminen aina lisätietoja-sarakkeessa. Riville 3 tulee näkyviin huomautus, mikäli sarakkeen soluista puuttuu tietoja.

Kulutukseen toimitetut polttoaineet ja niiden tiedot raportoidaan välilehdillä "Fossiiliset" ja "Uusiutuvat" välilehtien nimien mukaisesti. Tiedot raportoidaan välilehdillä olevien taulukoiden otsikoiden ja otsikkorivien kuvausten mukaisesti. Mikäli otsikot häviävät kokonaan näkyvistä tai otsikot näkyvät vain osittain, saa otsikot takaisin näkyviin sarakkeen leveyttä muuttamalla. Liikennesähköä koskevat tiedot raportoidaan välilehdellä "Liikennesähkö (Jakeluvelvoite)".

Polttoaineita koskevat tiedot voidaan syöttää valitsemalla oikea vaihtoehto kunkin sarakkeen vetovalikosta ja täyttämällä tekstikentät polttoainekohtaisilla tiedoilla. Vaihtoehtoisesti polttoaineita koskevat tiedot voi liittää sarakkeisiin toiminnanharjoittajan omasta Excel-tilikauden taulukosta. Muista taulukoista liitettäessä on huomattava, että kaikki syötteet on kirjoitettava täsmälleen oikeaan muotoon, jotta Excel-tilikauden taulukko tunnistaa sen ja laskee automaattisesti polttoaineiden tiedot.

Nestemäiset polttoaineet ilmoitetaan litroina ja kaasumaiset polttoaineet ilmoitetaan kilogrammoina. Taulukko pyytää tarvittaessa täyttämään polttoaineen määrän yksikön.

4.3.2 Polttoaineet

Polttoaineet raportoidaan polttoaineluokan mukaisesti. Jakeluvelvoitelain nojalla raportoitavien polttoaineiden polttoaineluokat määräytyvät nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) verotaulukon tuoteryhmittelyn eli niin kutsuttujen veroluokkien mukaisesti. Verotaulukon tuoteryhmiin kuulumattomat polttoaineet määritellään laissa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverotuksesta säädettyjen tuoteryhmien, tilastokeskuksen polttoaineluokituksen tai muun vastaavan ryhmittelyn mukaisesti.

Taulukko tunnistaa nestemäisten polttoaineiden valmisteverotuksen tuoteryhmät ja lisäksi joi-
tain muita polttoaineluokkia. Taulukon tunnistamat polttoaineluokat on lueteltu luvuissa [4.3.3](#) ja [4.3.4](#). Jakeluvelvoitteessa aiemmin käytössä ollut polttoaineiden luokittelu (T= tuplalaskettava

ja R=kestävä) on muuttunut 2021 vuoden alusta lähtien, koska tuplalaskennasta luovuttiin kokonaan vuoden 2020 jälkeen. Täten aiemmin käytössä olleet luokat R ja T vastaavat nyt valmisteverotuksen luokkia R (= tuote täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit) ja T (= tuote täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit ja se on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta). Jos kulutukseen toimitetaan uusiutuvaa polttoainetta, jolle ei jakeluvelvoitelain 2 momentissa ole säädetty alempaa lämpöarvoa, jakelijan on ilmoitettava lain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksensa yhteydessä kulutukseen toimitetun uusiutuvan polttoaineen lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaisesti lämpöarvo on määritetty. Tällaisille polttoaineille taulukko ei hae oletuslämpöarvoa polttoaineen riville, vaan jakelija joutuu täyttämään lämpöarvon itse taulukkoon. Lisätietoja -sarakkeessa tulee myös selvittää, minkä standardin mukaan lämpöarvo on laskettu. Mikäli jakelija haluaa syöttää taulukkoon sellaisen polttoaineen, jonka ominaisuudet poikkeavat taulukon antamista arvoista, tulee jakelijan nimetä itse kyseinen polttoaine lisäämällä polttoaineen nimen perään "(oma)". Valinta mahdollistaa taulukon kaikkien syötekenttien muokkaamisen kyseisen polttoaineen rivillä, mutta tehtyihin muutoksiin tulee pystyä esittämään selkeät perusteet. Energiavirasto arvioi perusteiden riittävyyden.

Kulutukseen toimitettujen polttoaineiden raportointi tapahtuu erittäin. Erällä tarkoitetaan raportoitavilta ominaisuuksiltaan samanlaisia polttoainetoimituksia. Uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoaineiden osalta erä kattaa tässä yhteydessä kaikki kestävyysominaisuuksiltaan keskenään samanlaiset polttoainetoimitukset. Tämä mahdollistaa yksittäisten polttoaine-erien yhdistämisen raportoinnissa, mikäli niiden ominaisuudet ovat samanlaiset.

4.3.3 Fossiilisten polttoaineiden raportointi

Fossiiliset polttoaineet raportoidaan taulukon välilehdellä "Fossiiliset". Taulukon vihreällä värjätty sarakkeet ovat pakollisia täyttää riippumatta siitä, minkä lain soveltamisalaan kuuluvan erän tietoja taulukolla raportoidaan. Vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. mistä polttoaineesta on kyse ja kulutukseen toimitetun polttoaineen määrätieto. Jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain tiedot täytetään keltaisella värjättyihin sarakkeisiin. Taulukko tunnistaa seuraavat fossiiliset polttoaineet:

- Dieselöljy
- Dieselöljy para
- Etanolidiesel
- ETBE
- Kevyt polttoöljy
- Kevyt polttoöljy rikiton
- Metanoli
- Moottoribensiini
- MTBE
- Nestekaasu
- Nesteytetty maakaasu
- Paineistettu maakaasu
- Vety (muuta kuin biologista alkuperää oleva uusiutumaton polttoaine)
- TAE
- TAME

Fossiilisten polttoaineiden alempana lämpöarvona käytetään jakeluvelvoitelaisissa määriteltyjä arvoja. Excel antaa automaattisesti lämpöarvon jakeluvelvoitelaisissa mainituille polttoaineille. Muuten kuin jakeluvelvoitelaisissa mainittujen fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden alempi lämpöarvo tulee syöttää itse sarakkeeseen "LHV (MJ/l tai MJ/kg, määrän yksikön mukaan)". Lämpöarvo tulee määrittää itse sopivan standardin mukaisesti. Lämpöarvoa ilmoitettaessa on merkittävä Lisätietoja -sarakkeeseen minkä standardin mukaisesti lämpöarvo on määritetty.

4.3.4 Uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden raportointi

"Uusiutuvat" -välilehdellä ilmoitetaan kaikki uusiutuvat polttoaineet ja bionesteet polttoaineluokittain (myös ei-kestävät uusiutuvat polttoaineet ja bionesteet). Taulukon vihreällä värjätty sarakkeet ovat pakollisia (pl. kestävyystiedot) täyttää riippumatta siitä, minkä lain soveltamisalaan kuuluvan erän tietoja taulukolla raportoidaan. Vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. mistä polttoaineesta on kyse, kulutukseen toimitetun polttoaineen määrätieto ja kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvät tiedot (vihreät sarakkeet B-G, U-AF sekä AI-AK). Jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain tiedot täytetään keltaisella värjättyihin sarakkeisiin. Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden tapauksessa raaka-aineisiin liittyvät sarakkeet R, T, U-Z ja AF jätetään tyhjiksi (solut oletusarvoisesti harmaat).

Taulukko tunnistaa seuraavat uusiutuvat polttoaineet ja bionesteet:

• Biobensiini	• Nesteytetty biometaani
• Biobensiini R	• Nesteytetty biometaani R
• Biobensiini T	• Nesteytetty biometaani T
• Biodieselöljy	• Paineistettu biometaani
• Biodieselöljy R	• Paineistettu biometaani R
• Biodieselöljy T	• Paineistettu biometaani T
• Biodieselöljy P	• Metaani (RFNBO)
• Biodieselöljy P R	• Metaani (ei-kestävä RFNBO)
• Biodieselöljy P T	• Vety (RFNBO)
• Bioetanoli	• Vety (ei-kestävä RFNBO)
• Bioetanoli R	• Etanoli (RFNBO)
• Bioetanoli T	• Etanoli (ei-kestävä RFNBO)
• Bionestekaasu	• Metanoli (RFNBO)
• Bionestekaasu R	• Metanoli (ei-kestävä RFNBO)
• Bionestekaasu T	• Moottoribensiini (RFNBO)
• Biopolttoöljy (FAME)	• Moottoribensiini (ei-kestävä RFNBO)
• Biopolttoöljy R (FAME)	• Dieselöljy (RFNBO)
• Biopolttoöljy T (FAME)	• Dieselöljy (ei-kestävä RFNBO)
• Biopolttoöljy (BTL)	• TAE
• Biopolttoöljy R (BTL)	• TAE R
• Biopolttoöljy T (BTL)	• TAE T
• Etanolidiesel	• TAME
• Etanolidiesel R	• TAME R
• Etanolidiesel T	• TAME T
• ETBE	• Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensiini
• ETBE R	
• ETBE T	
• Metanoli	
• Metanoli R	

- Metanoli T
- MTBE
- MTBE R
- MTBE T

- Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel

Lyhenteiden merkitykset:

R - tuote täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit

T - tuote täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit ja se on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta

P - parafiininen dieselöljy

Uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden alempana lämpöarvona käytetään jakeluvelvoite-laissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa määriteltyjä arvoja. Excel antaa automaattisesti lämpöarvon jakeluvelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa mainituille polttoaineille.

Polttoaine-erän lain soveltamisala -sarakeessa ilmoitetaan polttoaine-erälle kuuluvan lain soveltamisala. Taulukolla voidaan raportoida uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta (myös vapaaehtoinen jakeluvelvoite) ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta koskevat tiedot. Tehdyn valinnan voit poistaa kokonaan painamalla delete-painiketta. Soveltamisalaa ei ole välttämätöntä syöttää manuaalisesti jokaiselle polttoaine-erälle erikseen, vaan voit kopioida kertaalleen syötetyn soveltamisalan usealle polttoaine-erälle vetämällä solun oikeasta alanurkasta.

Polttoaineen toimitusmaa -sarakeessa ilmoitetaan maa, johon polttoaineen toimittaja on polttoaineen toimittanut. Polttoaineen toimitusmaa voi olla vaan Suomi. Valitse Suomi listalta tai kirjoita se itse.

Raaka-aine-sarakeessa ilmoitetaan uusiutuvan polttoaine- tai bioneste-erän raaka-aine. Raaka-aineen nimi tulee kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä. Muuta kuin biologista alkuperää olevan uusiutuvan polttoaine-erän tapauksessa sarake jätetään tyhjäksi (oletusarvoisesti harmaa).

Raaka-aineryhmä-sarakeessa valitaan listalta raaka-aineryhmä, johon polttoaine-erän raaka-aine kuuluu. Raaka-aineryhmien perusteella lasketaan ravinto- ja rehukasvipohjaisten biopolttoaineiden ja biokaasun / biopolttoöljyjen enimmäisosuuden määrä. Muuta kuin biologista alkuperää olevan uusiutuvan polttoaine-erän tapauksessa sarake jätetään tyhjäksi (oletusarvoisesti harmaa).

Kestävyyslain mukainen päästövähennys (%) -sarakeessa ilmoitetaan polttoaineen kestävyyslain mukainen päästövähennys. Päästövähennys ilmoitetaan prosentteina ja sen laskennassa tulee soveltaa hyväksytyssä kestävyysjärjestelmässä vahvistettuja laskentaperiaatteita.

Erityishuomiota vaativat biopolttoaineet ja bionesteet

Polttoaineet, jotka muodostuvat fossiilisesta komponentista ja biokomponentista (**MTBE, TAME, ETBE** ja **TAE**) ilmoitetaan "Uusiutuvat" -välilehdellä. Määräksi ilmoitetaan koko erän (bio-osuus + fossiilinen osuus) määrä. Excel laskee koko polttoaine-erän energiasisällön huomioiden sen bio-osuuden ja fossiilisen osuuden. Jakeluvelvoitteen osalta vain kestäväällä bio-osuudella voi täyttää velvoitetta.

Joidenkin polttoaineiden alempi lämpöarvo (LHV) tulee syöttää itse sarakkeeseen (LHV (MJ/l tai MJ/kg, määrän yksikön mukaan). Näiden polttoaineiden kohdalla on ilmoitettava Lisätietoja -sarakeessa minkä standardin mukaan lämpöarvo on määritetty.

4.3.5 Uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden kestävyysraportointi

Taulukon "Uusiutuvat" -välilehdellä ilmoitetaan kulutukseen toimitettujen uusiutuvien polttoaineiden ja bionesteiden kestävyys kestävyyslain vaatimusten mukaisesti. Taulukon vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvät tiedot. Kestävyyden raportointia varten taulukossa kysytään seuraavat tiedot:

- raaka-aine
- raaka-aineen alkuperämaa
- raaka-aineen toimittaja
- raaka-aineen tuotantoalue / hankinta-alue
- Tukijärjestelmän tyyppi, jos polttoaine-erän tuotannolle on myönnetty tukea
- kestävyys osoittaminen (kansallinen järjestelmä / vapaaehtoinen järjestelmä / kestävyystodistus (kansallinen järjestelmä) / kestävyystodistus (vapaaehtoinen järjestelmä))
- polttoaineen alkuperämaa
- polttoaineen toimitusmaa
- polttoaineen valmistaneen laitoksen aloitusaika (toiminta aloitettu viimeistään 5.10.2015 / toiminta aloitettu 6.10.2015 ja 31.12.2020 välillä / toiminta aloitettu 1.1.2021 tai sen jälkeen)
- jäte, tähde, syötäväksi kelpaamaton selluloosa tai lignoselluloosa (yksilöity päätös, dnro)

Kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 50 %, jos biopolttoaine tai bioneste on tuotettu tai valmistettu viimeistään 5.10.2015 toimintansa aloittaneessa laitoksessa. Kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 60 %, jos biopolttoaine tai bioneste on tuotettu tai valmistettu 6.10.2015-31.12.2020 välisenä aikana aloittaneessa laitoksessa. Tämän jälkeen toimintansa aloittaneen laitoksen kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 65 %. Mikäli toiminnanharjoittajalla ei ole tiedossa biopolttoaineen tai bionesteen valmistaneen laitoksen toiminnan aloittamisaikaa, tulee olettaa, että laitos on aloittanut toimintansa 31.12.2020 jälkeen, ja että vaadittu kasvihuonekaasupäästövähennys on vähintään 65 %. RFNBO-polttoaineiden kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 70 %.

4.3.6 Välituotevedyn raportointi

Jakeluvelvoitteen lisävelvoitteen täytössä huomioitavan välituotevedyn tiedot (jalostamo ja välituotevedyn synnyttämä velvoitetäyttö) raportoidaan taulukon välilehdellä "Yhteenveto (Jakeluvelvoite)".

Edellä olevan lisäksi muut välituotevedyn osalta vaaditut tiedot (ks. kappale [2.5.1](#)) tulee raportoida Energiaviraston toiminnanharjoittajan RFNBO-ohjeen mukaisesti erillisellä kestävyyskriteeriselvityksen Excel-taulukolla, joka löytyy Energiaviraston [verkkosivuilta](#).

4.3.7 Liikennesähkön raportointi

Jakeluvelvoitteen liikennesähköä koskevat tiedot raportoidaan taulukon välilehdellä "Liikennesähkö (Jakeluvelvoite)".

Yleisesti saatavilla olevan latauspisteen tunnistekoodi-sarakkeessa ilmoitetaan jakeluinfra-asetuksen mukainen yleisesti saatavilla olevan latauspisteen yksilöllinen tunnistekoodi (ID-tunnus), joka koostuu maan sekä toimijan yksilöivästä alkuosasta ja liikennesähkön toimittajan latausaseman ja -pisteen yksilöivästä loppuosasta (ks. kappale [4.1](#)).

Kulutukseen toimittaja-sarakkeessa valitaan taho, joka on toimittanut liikennesähkön kulutukseen (jakelija itse / tiketti liikennesähkön toimittajalta).

Sähkönsyöttö-sarakkeessa valitaan oikea sähkönsyöttö tapa (ks. kappale [2.2.2](#)).

Latauspisteen kautta kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettu liikennesähkön määrä (kWh)-sarakkeessa ilmoitetaan yleisesti saatavilla olevan latauspisteen kautta kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettu liikennesähkön määrä (kWh).

4.3.8 Joustomekanismin raportointi

Taulukko ja ohjeistus sen täyttöön päivitetään joustomekanismin osalta myöhemmin.

5 Jakeluvelvoiteilmoituksen käsittely Energiavirastossa

5.1 Ilmoituksen käsittely ja kieli

Energiavirasto käsittelee jakelijan ilmoituksen hallintolain (434/2003) periaatteiden mukaisesti.

Kielilain (423/2003) mukaisesti jakelijan ilmoitus voidaan tehdä joko suomen tai ruotsin kielellä. Energiavirasto käsittelee ilmoituksen sillä kielellä, jolla ilmoitus on tullut vireille.

Jakelijan ilmoitus toimitetaan [Energiaviraston asiointipalvelussa](#) asialla ”Jakeluvelvoiteilmoitus ja kestävyyskriteeriselvitys”. Energiaviraston asiointipalvelun käyttöohje löytyy Energiaviraston [verkkosivuilta](#). Jakelijan ilmoitus tulee vireille Energiavirastossa, kun se on jätetty asianmukaisesti Energiaviraston asiointipalvelussa.

Tarvittaessa Energiavirasto voi pyytää jakelijaa täydentämään ilmoitustaan tai antamaan asiasta lisäselvityksen Energiaviraston asiointipalvelun kautta. Myös jakelijalla on lomakkeen lähettämisen jälkeen mahdollisuus täydentää ilmoitustaan oma-aloitteisesti pyytämällä Energiavirastoa palauttamaan lomake täydennettäväksi asiointipalvelussa. Pyyntö ilmoituksen oma-aloitteisesta täydentämisestä jätetään sähköpostitse osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi ja kopiona kirjaamo@energiavirasto.fi. Tämän jälkeen Energiavirasto käy asiointipalvelussa palauttamassa asian täydennettäväksi.

Energiavirasto antaa jakelijalle ilmoituksen käsittelyn päätyttyä kuittauksen asiasta.

5.2 Ilmoituksen julkisuusasiat

Energiavirasto noudattaa toiminnassaan julkisuuslakia (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 621/1999). Kaikki Energiavirastolle toimitetut tiedot ovat siten lähtökohtaisesti julkisia. Poikkeuksen muodostavat tiedot, jotka voidaan katsoa salassa pidettäväksi julkisuuslain 24 §:n mukaan.

Mahdolliset salassa pidettäväksi pyydettyvät tiedot tulee ilmoittaa jakeluvelvoiteilmoituksessa. Jakelijan tulee perustella miksi ja minkä julkisuuslain lainkohdan nojalla ilmoituksen tiedot ovat salassa pidettäviä. Jakelijan tulee myös yksilöidä salassa pidettäväksi katsomansa tiedot. Mikäli Energiavirasto on ilmoituksessa annettujen tietojen salassapidosta eri mieltä jakelijan kanssa, varataan jakelijalle mahdollisuus lausua mielipiteensä tietojen salassapidosta. Päätöksen tietojen salassa pidettävyydestä tekee Energiavirasto.

6 Jakelijan velvollisuudet

6.1 Ilmoittamisvelvollisuus

Jakeluvelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa säädetään jakelijan ilmoittamis- ja kirjanpitovelvollisuudesta.

Jakelijan on jakeluvelvoitelain 7 §:n mukaan ilmoitettava Energiavirastolle vuosittain viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön, biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön sekä edellisen kalenterivuoden aikana jalostamalla käytetyn välituotevedyn määrä tuotteittain. Jakelijan, joka on tehnyt 6 a §:ssä tarkoitettun sopimuksen liikennesähkön toimittajan tai hänen valtuuttamansa välittäjän kanssa, on lisäksi ilmoitettava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) sopimukseen kuuluvien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden tunnistekoodit;
- 2) kalenterivuoden aikana sopimukseen kuuluvien yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden kautta liikenteeseen toimitetun sähkön määrä, jonka tilintarkastuslaissa ([1141/2015](#)) tarkoitettu tilintarkastaja on tarkastanut ja josta hän on antanut raportin.

Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttoaine- ja biokaasuerien sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaine-erien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä jakeluvelvoitelain 5 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 5 a §:ssä tarkoitettujen biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Ilmoituksessa on myös oltava tieto toteutetuista jakeluvelvoitelain 5 d §:ssä tarkoitetuista päästövähennystoimista, niiden kasvihuonekaasupäästövähennemästä ja sovellettavasta osuudesta jakeluvelvoitteesta.

Jakelijan on biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:n mukaan ilmoitettava Energiavirastolle vuosittain viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttoöljyerien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen biopolttoaineiden osuudesta.

Jakeluvelvoitelain 6 §:n mukaan jakelija voi sopia jakeluvelvoitteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakelija voi myös sopia jakeluvelvoitelain 5 a §:ssä säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Jakeluvelvoitelain 6 a §:n mukaan jakelija voi sopia lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun jakeluvelvoitteensa täyttämisestä lain 5 c §:ssä säädetyin edellytyksin liikennesähkön toimittajan tai hänen valtuuttamansa välittäjän kanssa. Jakeluvelvoitelain 6 b §:n mukaan voidakseen täyttää lain 5 §:n 4 momentissa säädettyä vähimmäisosuusvelvoitetta lain 5 §:n 5 momentissa tarkoitettulla välituotevedyllä, jakelijan on solmittava sopimus vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämiseksi välituotevedyä käyttävän jalostamon kanssa. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 8 §:n mukaan jakelija voi myös sopia jakeluvelvoitteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakeluvelvoitelain mukaisten jakelijoiden välisiä sopimuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.15](#) ja bio-

polttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaisten jakelijoiden välisiä sopimuksia kappaleessa [3.6](#). Sopimuksista on toimitettava jäljennös Energiavirastolle jakeluvelvoitelain 7 §:ssä ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

Jakelijat voivat toimittaa tiedot joko yhdessä tai erikseen. Erikseen toimitetuista sopimusosapuolten ilmoituksista tulee kuitenkin käydä täsmällisesti ilmi, kuinka jakeluvelvoiteissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoiteissa säädettyt velvoitteet ja raaka-ainerajoitusosuuksien siirrot on hoidettu jakelijoiden kesken.

Jakelija ei voi sopia ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä toisen jakelijan kanssa, vaan jokaisen jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa oma jakeluvelvoitelain 7 §:n ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:n mukainen ilmoitus.

6.2 Kirjanpitovelvollisuus

Jakelijan kirjanpitovelvollisuudesta säädetään jakeluvelvoitelain 8 §:ssä ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 10 §:ssä. Jakeluvelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, liikennesähkön sekä biopolttoaineiden, biokaasun, uusiutuvan liikennesähkön ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun, muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja uusiutuvan liikennesähkön energiasisällöt ja muut jakeluvelvoitelain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 10 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta tulee siten käydä ilmi Energiaviraston valvonnan kannalta olennaiset tiedot.

Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa ja -tapaa koskevista säännöksistä säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa ([768/2016](#)). Kirjanpitotiedot on säilytettävä kuuden kalenterivuoden ajan. Kirjanpitotietojen säilyttämiselle on säädetty vähimmäisaika, jotta jakelijalta olisi riittävän pitkään saatavissa valvonnan kannalta keskeiset tiedot.

6.3 Seuraamusmaksu

Jos jakeluvelvoitelain mukainen jakelija ei ole toimittanut uusiutuvia polttoaineita kulutukseen kuten jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa säädetään, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle jakeluvelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Jollei jakelija ole toimittanut biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita kulutukseen kuten jakeluvelvoitelain 5 §:n 3 momentissa säädetään, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,03 euroa megajoulelta. Jos jakelija ei ole täyttänyt 5 §:n 4 momentissa säädettyä vähimmäisosuusvelvoitettaan, Energiaviraston on määrättävä tälle vähimmäisosuusvelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,055 euroa megajoulelta.

Vuosina 2024-2027 sovelletaan poikkeavaa seuraamusmaksujen porrastusta:

Jollei jakelija ole täyttänyt jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 momentissa säädettyä jakeluvelvoitettaan vuosina 2024–2027, Energiaviraston on määrättävä tälle jakeluvelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on:

1) 0,04 euroa megajoulelta 13,5 prosenttiyksikköä alittavalta osalta;

2) 0,025 euroa megajoulelta 13,5 ja 18 prosenttiyksikön välillä;

3) 0,0175 euroa megajoulelta 18 prosenttiyksikköä ylittävältä osalta.

Jollei jakelija ole täyttänyt jakeluvelvoitelain 5 §:n 3 momentissa säädettyä lisävelvoitettaan vuosina 2024–2027, Energiaviraston on määrättävä tälle lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on:

1) 0,03 euroa megajoulelta 2 prosenttiyksikköön asti;

2) 0,024 euroa megajoulelta 2 prosenttiyksikköä ylittävältä osalta.

Jos biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukainen jakelija ei ole toimittanut biopolttoöljyä kulutukseen biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaisesti, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta.

Seuraamusmaksua jakeluvelvoitteen noudattamatta jättämisestä määrätään jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 ja 2 momentin sekä 5 c ja 5 d §:n mukaisesti laskettavan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella. Seuraamusmaksua lisävelvoitteen ja vähimmäisosuusvelvoitteen noudattamatta jättämisestä määrätään lisävelvoitteen osalta 5 §:n 3 ja 5 momentin sekä vähimmäisosuusvelvoitteen osalta 5 §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti laskettavan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksua määrätään biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoöljyn kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin biopolttoöljyn jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:n mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksut on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jona jakeluvelvoitelain 7 §:n 1 momentissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai se olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksut ovat jääneet kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Energiaviraston on määrättävä määräämättä jääneet seuraamusmaksut jakelijan maksettaviksi. Seuraamusmaksut on määrättävä edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavien kolmen kalenterivuoden kuluessa.

Seuraamusmaksut määrätään jakeluvelvoitelain 10 §:ssä tarkoitettusta jakeluvelvoitteen, lisävelvoitteen tai vähimmäisosuusvelvoitteen ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 12 §:ssä tarkoitettua alentamista tai poistamista koskevasta hakemuksesta huolimatta. Seuraamusmaksut on palautettava siltä osin kuin jakeluvelvoitetta tai jakeluvelvoitteen lisävelvoitetta ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta alennetaan.

Jos seuraamusmaksun määrä on enintään 1000 euroa, Energiavirasto voi jättää sen määräämättä.

6.4 Virhemaksu

Jos jakeluvelvoitelain mukainen jakelija on laiminlyönyt jakeluvelvoitelain 7, 8 tai 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, Energiavirasto voi määrätä virhemaksun, jonka suuruus on vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa. Jos biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukainen jakelija on laiminlyönyt biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 9–11 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, Energiavirasto voi määrätä virhemaksun, jonka suuruus on vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

Energiaviraston tulee virhemaksun suuruutta määritessään ottaa huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut näihin rinnastettavat seikat.

7 Tietojen oikeellisuuden valvonta

7.1 Energiaviraston tiedonsaantioikeus

Energiavirastolla on jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaan oikeus saada velvoitteiden noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jakelijalta. Tiedonsaantioikeus koskee kaikkia jakeluvelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa yksilöityjä valvonnan kannalta olennaisia tietoja, minkä vuoksi jakelija ei voi kieltäytyä antamasta Energiaviraston pyytämiä tietoja liikesalaisuuteen tai yksityisyyden suojaan vedoten.

Energiavirastolla on myös salassapitosäännösten estämättä oikeus saada velvoitteiden noudattamisen valvontaa varten välttämättömiä tietoja jakelijaa koskevista seikoista toisilta viranomaisilta ja muilta julkista hallintotehtävää hoitavilta tahoilta. Tämä koskee erityisesti sellaisia tietoja, joilla on olennaista merkitystä jakeluvelvoitteeseen ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen noudattamiseen liittyen.

7.2 Energiaviraston tiedonluovutusoikeus

Energiavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa jakeluvelvoitelaisissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saamia tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

- 1) Työ- ja elinkeinoministeriölle sen jakeluvelvoitelaisissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi ja energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa varten;
- 2) Verohallinnolle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten.

7.3 Energiaviraston tarkastusoikeus

Energiavirastolla on oikeus päästä jakelijan, päästövähennystoimen toteuttajan tai liikennesähkön toimittajan hallinnassa oleviin tiloihin, jos se on tarpeen tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, sekä tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastusta ei kuitenkaan saa toimittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Energiavirastolla on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa jakelijan, päästövähennystoimen toteuttajan tai liikennesähkön toimittajan asiakirjat ja muuta aineistoa haltuunsa, jos se on tarkastuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta välttämätöntä. Aineisto tulee palauttaa viipymättä, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä aineiston hallussapitoa. Jakelijan, päästövähennystoimen toteuttajan tai liikennesähkön toimittajan tulee avustaa Energiavirastoa tarkastuksen suorittamisessa.

8 Ennakkotietopäätökset

Jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaista ennakkotietopäätöstä haetaan Energiavirastolta:

- Energiavirasto voi jakeluvelvoitelain mukaisen jakelijan tai kestävyyslain mukaisen toiminnanharjoittajan hakemuksesta päättää antaa ennakkotiedon siitä, pidetäänkö biopolttoaineen tai biokaasun valmistuksessa tai tuotannossa käytettävää raaka-ainetta jakeluvelvoitelain 5 §:ssä tarkoitettuna raaka-aineena, eli onko kyseessä liitteen A osan mukainen raaka-aine tai ravinto- ja rehukasviksi katsottava raaka-aine.
- Energiavirasto voi biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaisen jakelijan tai kestävyyslain mukaisen toiminnanharjoittajan hakemuksesta päättää antaa ennakkotiedon siitä, pidetäänkö bionesteen valmistuksessa tai tuotannossa käytettävää raaka-ainetta biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuna raaka-aineena, eli onko kyseessä ravinto- ja rehukasviksi katsottava raaka-aine. Energiaviraston jakeluvelvoitelain nojalla antamaa ennakkotietoa koskevaa päätöstä on sitä hakeneen jakelijan tai toiminnanharjoittajan vaatimuksesta noudatettava vastaavasti biopolttoöljyn raaka-aineen osalta, jollei päätöstä annettaessa sovellettua säännöstä ole muutettu tai päätöstä peruutettu.

Ennakkotietohakemuksessa tulee olla tiedot raaka-aineesta ja sen hyödyntämiseksi tehdyistä yksityiskohtaisista suunnitelmista sekä asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Energiaviraston verkkosivuilta löytyvä ennakkotietohakemus tulee täyttää ohjeiden mukaisesti ja toimittaa pdf-tiedostona Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Jakeluvelvoitelain mukainen ennakkotietohakemus". Tarkemmat ohjeet löytyvät Energiaviraston verkkosivuilta löytyvästä toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeesta ja prosessiohjeesta. Ennakkotietohakemuksen tiedot tulee täyttää mahdollisimman tarkasti. Jakelija tai toiminnanharjoittaja voi toimittaa ennakkotietohakemukseen liittyviä lisätietoja hakemuslomakkeen liitteenä. Ennakkotietoa haetaan Energiaviraston asiointipalvelussa, kun ennakkotietoa koskeva asia otetaan asiointipalvelussa käyttöön. Energiavirasto päivittää ohjeistusta tarkemmin asian käytöstä myöhemmin.

Ennakkotietoa koskeva lainvoimainen päätös on voimassa toistaiseksi. Energiavirasto voi peruuttaa päätöksen tulkintakäytännön muuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä.